

**Eco-effectscan
Westlandse Zoom
te Westland**

**Opdrachtgever
Westlandse Zoom
te Rotterdam**



Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening



Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Eco-effectscan Westlandse Zoom te Westland

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

Opdrachtgever Westlandse Zoom te Rotterdam



Datum: 27 maart 2015
Rapportnr: 215026/AQT301 FF/ML
Status: Concept rapportage

COLOFON

Titel : *Eco-Effectscan Westlandse Zoom te Westland*

Opdrachtgever : *Westlandse Zoom te Rotterdam*
Contactpersoon : dhr. A. Beerens

Projectteam

Projectmanager : dhr. ing. A.P. Wubben
Contactpersoon : mw. ing. M. Langstraat
Auteur : mw. ing. M. Langstraat
Kwaliteitsborging : dhr. ing. A.P. Wubben

Projectnummer : **215026**



Aqua-Terra Nova is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de branche organisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Goedkeuring projectmanager	Goedkeuring Auteur
27 maart 2015	Concept		

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doelstelling	2
1.3	Leeswijzer	2
1.4	Verantwoording	3
2	METHODE.....	4
2.1	Inleiding	4
2.2	Projectbeschrijving	4
2.3	Beoordeling beschermde natuurgebieden	4
2.4	Wettelijk kader Flora- en Faunawet	4
2.5	Aanwezigheid beschermde planten en dieren	4
2.6	Effectbeoordeling en toetsing.....	5
3	PROJECTGEBIED	7
3.1	Ligging	7
3.2	Bestaande situatie en geplande activiteiten	8
4	RESULTATEN BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	13
4.1	Natuurbeschermingswet.....	13
4.2	Ecologische hoofdstructuur	15
5	RESULTATEN BESCHERMDE SOORTEN STOMPWIJK	16
5.1	Deelgebied 1, De Gouw.....	16
5.2	Deelgebied 2, De Kreken.....	18
5.3	Deelgebied 3, Het Dorp.....	22
5.4	Deelgebied 4, Westmade.....	24
5.5	Deelgebied 5, Monster Noord.....	27
5.6	Deelgebied 6, Wensloot	30
6	CONCLUSIE EN MAATREGELEN	33
6.1	Beschermde natuurgebieden.....	33
6.2	Beschermde soorten	33
6.3	Onderzoekperiodes	34
7	REFERENTIES	1
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	2
BIJLAGE 2	PROJECTGEBIEDEN	1
BIJLAGE 3	BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	1
BIJLAGE 4	NATURA 2000-GBIED SOLLEVELD & KAPITTELDUINEN	8

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op verschillende locaties in de gemeente Westland gaat een herinrichting plaatsvinden in het kader van het project De Westlandse Zoom. Het betreft het realiseren van woningbouwlocaties en herinrichting van het groen en waterpartijen. De Eco-effectscan heeft betrekking op de specifieke onderstaande locaties. Een kaart topografische kaart met de globale ligging van de deelgebieden is opgenomen in bijlage 2.

1. De Gouw te Poeldijk;
2. De Kreken/Westhof te Poeldijk;
3. Het Dorp/ Poeldijk Centrum te Poeldijk;
4. De Duinen/ Westmade te Monster;
5. De Duinen/Monster Noord te Monster;
6. Wensloot te Poeldijk.

In de deelgebieden worden de komende jaren in totaal circa 2.000 woningen gerealiseerd. Deze woningen zijn verdeeld over de verschillende projectgebieden. In het projectgebied Wensloot zullen geen woningen gerealiseerd worden. Het gebied maakt deel uit van een groen-blauwe zone en zal parkachtig ingericht worden met een functie als groen, recreatie en waterberging.

Bij ruimtelijke ingrepen dient in kaart te worden gebracht of de actuele beschermde natuurwaarden van de locatie worden bedreigd. Het Bureau Waardenburg heeft in 2004 reeds een quickscan en aanvullend een ecologisch onderzoek voor de 6 deelgebieden uitgevoerd (bronnen 22 en 23). Naar aanleiding van dit onderzoek is in 2004 een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd en verkregen. In 2009 is deze verlengd. Hiervoor is geen aanvullend veldonderzoek uitgevoerd.

De huidige veldonderzoeken dateren uit 2004 en zijn inmiddels verouderd. Hiernaast is de in 2009 verlengde ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet verlopen. Vanwege wijzigingen in het gebied, wijzigingen in verspreidingsgebieden van soorten, wetswijzigingen en een aanscherping van onderzoeksmethoden dient het ecologisch onderzoek geactualiseerd te worden.

Hiernaast is de aanpak van stikstof problematiek in beschermde natuurgebieden sterk aangescherpt sinds 2009. Onderzocht dient te worden of de ontwikkelingen in het kader van de Westlandse Zoom mogelijk strijdig zijn met de geldende normen met betrekking tot stikstofdepositie.

In dit kader is de onderhavige Eco-effectscan uitgevoerd door Aqua-Terra Nova BV.

1.2 Doelstelling

De Eco-effectscan heeft als doel te inventariseren of de soortinventarisaties uitgevoerd in 2004 ge-update dienen te worden of dat, vanwege een wijziging in de lijst van beschermde soorten, aanvullende onderzoeken naar andere soorten noodzakelijk zijn. Hiernaast wordt onderzocht of de geplande woningbouw in het kader van de gebiedsontwikkeling Westlandse Zoom in strijd is met de geldende normen met betrekking tot stikstof uitstoot naar nabijgelegen natuurgebieden.

De toetsing zal plaatsvinden op basis van de regels conform de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet '98 en de Programmatie Aanpak Stikstof (PAS). Voor de vigerende wetgeving wordt verwezen naar bijlage 1.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethode en het toetsingskader van de Eco-effectscan beschreven. In hoofdstuk 3 worden het project en het projectgebied beschreven. Hoofdstuk 4 betreft een effectbeoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet '98. De resultaten van de inventarisatie en de te verwachten effecten worden in hoofdstuk 5 beschreven. In hoofdstuk 6 volgen de conclusies en worden de maatregelen geadviseerd. Bronvermeldingen zijn in de tekst met een nummer aangegeven, wat naar het desbetreffende nummer in de referentielijst verwijst.

In de bijlagen wordt de natuurwetgeving toegelicht, zijn kaarten van het projectgebied opgenomen en is een inventarisatielijst opgenomen met de resultaten van het locatiebezoek en de literatuurstudie.

1.4 Verantwoording

Dit onderzoek geeft een zo volledig mogelijk beeld van aangetroffen aanwezige soorten en de effecten die het project op deze soorten kan hebben. Dit dient gezien te worden vanuit het perspectief dat het onderzoek gebaseerd is op een momentopname. De waarnemingen en conclusies sluiten niet uit dat de ecologie zich op het projectgebied onvoorspelbaar ontwikkelt. Indien dit het geval is dient de initiatiefnemer hiertoe adequate maatregelen te treffen.

2 METHODE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de natuurwetgeving in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het projectgebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Beoordeling beschermde natuurgebieden

Op basis van provinciale en lokale kaartendatabases wordt de ligging van natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied inzichtelijk gemaakt. Het betreft gebieden in de Natuurbeschermingswet '98 en in de Ecologische Hoofdstructuur. Op basis van bestaande beheerplannen en de verwachte verhoging in stikstof depositie vanuit de woningbouw in het Westland wordt in overleg met de provincie Zuid-Holland, onderzocht of een nadere voortoets noodzakelijk is. Op basis van de geplande werkzaamheden wordt beoordeeld of negatieve effecten op de gebieden uitgesloten kunnen worden.

2.4 Wettelijk kader Flora- en Faunawet

Voor een uitgebreide omschrijving van de wet- en regelgeving zie Bijlage 1. In de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten aangewezen. Hierbij zijn soorten ingedeeld in 3 beschermingscategorieën (tabel 1, 2 en 3) en vormen vogels een aparte categorie. Aanvullend zijn de nesten van enkele vogels jaarrond beschermd.

De bescherming van soorten is met name gericht op populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie box 1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

Box 1. Relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen

Art 2 (zorgplicht); verplichting om schadelijke handelingen achterwege te laten, zoveel als redelijkerwijs gevergd kan worden; Art. 8: verbod op het beschadigen etc. van groeiplaatsen van beschermde planten; Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, opsporen etc. van beschermde dieren; Art. 11: verbod op het beschadigen, verstoren etc. van verblijfplaatsen van beschermde dieren; Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.

2.5 Aanwezigheid beschermde planten en dieren

Aan de hand van een veldbezoek (18 maart 2015), verspreidingsatlassen, bestaande onderzoeksrapporten, overige naslagwerken en lokale waarnemingen wordt een lijst samengesteld van tabel 1, 2 en 3-soorten en vogels met jaarrond beschermde nesten welke in de omgeving van het projectgebied zijn waargenomen. De lijst met beschermde soorten is een momentopname, is niet limitatief en kan aangevuld worden met beschermde soorten waarvan de aanwezigheid aannemelijk is.

Voor deze soorten wordt op basis van het verkennend de geschiktheid van biotopen in het projectgebied beoordeeld. Dit locatie bezoek is uitgevoerd op 22 februari 2015 door een ter zake kundige met behulp van een verrekijker. In tabel 1 is een niet-limitatieve lijst van te beoordelen biotoopkenmerken weergegeven. Tijdens het locatiebezoek waargenomen beschermde soorten worden eveneens genoteerd.

Tabel 1. Beoordeling geschiktheid biotoop per soortgroep (niet limitatief)

Soortgroep	Biotoopkenmerken	Relevante biotoopfunctie
Planten	Vegetatiestructuur, bodemtype, vochtigheid, voedselrijkheid, begroeiing watergang, etc.	Standplaats
Vogels	Vegetatiestructuur, boomholten, holten onder dakpannen of in gebouwen, etc.	Vaste verblijfplaats of voortplantingslocatie c.q. nest
Reptielen en grondgebonden zoogdieren	Droge biotoop: vegetatiestructuur, bodemtype, vochtigheid, beschutting, etc.	Vaste verblijfplaats
Vleermuizen	Vegetatiestructuur, holten in bomen of in gebouwen, lijnvormige elementen, etc.	Vaste verblijfplaats, vliegroute, foerageergebied
Amfibieën	Vegetatiestructuur, begroeiing, doorzicht en uitklimbaarheid watergang, beschutting, etc.	Vaste verblijfplaats, migratieroute
Vissen	Vegetatiestructuur watergang en oevers, sliblaag, doorzicht, etc.	Vaste verblijfplaats
Overige soorten	Alle bovenstaande kenmerken, etc.	Vaste verblijfplaats

De beoordeling van de aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het projectgebied resulteert in de vaststelling:

- Niet aanwezig c.q. afwezig; de soort is niet in de omgeving waargenomen of het projectgebied vormt geen geschikt biotoop voor soort welke in de omgeving waargenomen is; de beoordeling van de afwezigheid wordt uitsluitend in uitzonderingen behandeld; soorten welke op de inventarisatielijst zijn opgenomen en niet worden behandeld, worden per definitie beoordeeld als niet aanwezig c.q. afwezig;
- niet uit te sluiten; de soort is in de omgeving waargenomen of kan op basis van betrouwbare bronnen* verwacht worden en het projectgebied vormt geschikt biotoop voor verblijfplaatsen of andere functionele onderdelen van de leefomgeving van de soort;
- aanwezig: de soort is tijdens het locatiebezoek waargenomen of de soort is in het projectgebied waargenomen op basis van betrouwbare bronnen*.

*Betrouwbare bronnen zijn minder dan 3 jaar oude gegevens van overige ter zake kundigen en de NDFP.

2.6 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten of beschermde soorten waarvan de aanwezigheid niet uitgesloten kan worden, worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen en hun functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie. Zie tabel 2 voor een niet-limitatief toetsingskader per soortgroep.

Tabel 2. Toetsing handelingen per soortgroep (indicatief en niet limitatief)

Soortgroep	Bovengrond Vergraven/ Kiepeken/ Verwijderen	Watergang Vergraven/ Dempen	Behouwing Renoveren/ Slopen	Bomen Snoeien/ Kappen	Toetsing gericht op
Planten	X	X	X		Verlies standplaats
Vogels	X	X	X	X	Verlies of verstoring nest
Grondgebonden zoogdieren	X			X	Verlies of verstoring verblijfplaats
Vleermuizen	X	X	X	X	Verlies of verstoring verblijfplaats, vliegroute of foerageergebied
Amfibieën	X	X			Verlies of verstoring verblijfplaats
Reptielen	X				Verlies of verstoring verblijfplaats
Vissen		X			Verlies of verstoring verblijfplaats
Overige soorten	X	X			Verlies of verstoring verblijfplaats

X = toetsing van de handeling op overtreding van verbodsbepaling of de zorgplicht

Per soortgroep worden de handelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 3).

Tabel 3. Toetsingskader per beschermingscategorie

Categorie	Toetsingskader
Tabel 1 (Algemene soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen.
Tabel 2 (Overige soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Tabel 3 (Soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB)	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op soorten uit tabel 3 niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek.
Vogels	Verstoring of verwijdering van in gebruik zijnde nesten dient te allen tijde voorkomen te worden. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke nesten is een ontheffing van de Flora- en Faunawet noodzakelijk.
Alle planten en dieren	In het kader van de zorgplicht dienen schadelijke effecten zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

3 PROJECTGEBIED

3.1 Ligging

Het projectgebied bestaat uit zes deelgebieden in de gemeente Westland. De deelgebieden betreffen:

1. De Gouw te Poeldijk;
2. De Kreken/Westhof te Poeldijk;
3. Het Dorp/ Poeldijk Centrum te Poeldijk;
4. De Duinen/ Westmade te Monster;
5. De Duinen/Monster Noord te Monster;
6. Wensloot te Poeldijk.

Onderstaand een overzichtstekening van de deelgebieden. In bijlage 2 is tevens een topografische kaart met de globale ligging en begrenzing van de gebieden weergegeven. In bijlage 2 zijn tevens per deelgebied de tekeningen met exacte begrenzingen en fases opgenomen. Het deelgebied De Duinen in onderstaand overzicht is in de rapportage opgedeeld in het zuidelijke deel; Monster Noord, nabij de dorpskern Monster en het noordelijke deel; Westmade. De Wensloot is op onderstaande overzichtstekening aangegeven als het westelijk deel van De Gouw.



Figuur 1: Regio overzicht deelgebieden De Westlandse Zoom

De voorbereidingen in het kader van de Westlandse Zoom zijn in 2004 van start gegaan. Hierdoor zijn een aantal deelgebieden reeds deels bebouwd of braakliggend. Vanwege de lange doorlooptijd van het project is het noodzakelijk de uitgevoerde onderzoeken te actualiseren.

Onderstaand wordt de ligging, bestaande situatie en geplande werkzaamheden van de deelgebieden apart beschreven.

3.2 Bestaande situatie en geplande activiteiten

3.2.1 Deelgebied 1. De Gouw te Poeldijk

Zie bijlage 2, deelgebied 1 voor de exacte begrenzing van het deelgebied en de fases.

De Gouw is gelegen ten westen van de dorpskern Wateringen in de gemeente Westland. Het plangebied bestaat uit grasland, kassen, een aantal oudere woningen en een gebied met nieuwbouwwoningen. Fase 1a en 1B (de nieuwbouw woningen, zie bijlage 2) zijn reeds grotendeels gereed. Er zijn slechts enkele kavels over die reeds braak liggen. Fase 2 en fase 3 worden nog ontwikkeld. Dit zijn ook de gebieden die bestaan uit grasland en kassen.

Alle bestaande woningen in fase 3 zullen behouden blijven. Het weiland in fase 3 zal bebouwd worden. In fase 2 zal het aanwezige rijksmonument behouden blijven, net als de drie woningen in fase 2 aan de oostzijde van Poeldijkseweg. De aanwezige kassen en mogelijk de woningen in fase 2 aan de westzijde van de Poeldijkseweg zullen verwijderd worden. Het deelgebied zal bebouwd worden.

Geplande werkzaamheden:

- Sloop kassen;
- Sloop enkele woningen;
- Werkzaamheden aan watergangen;
- Vergraven gehele gebied;
- Mogelijk kap van bomen en verwijderen groen;
- Woning bouw.



Figuur 2: gebiedsimpresie Deelgebied 1: De Gouw.

3.2.2 Deelgebied 2. De Kreken te Poeldijk

Zie bijlage 2, deelgebied 2 voor de exacte begrenzing van het deelgebied en de fases.

Het deelgebied De Kreken is gelegen ten oosten van de dorpskern Poeldijk. Het deelgebied bestaat grotendeels uit weilanden, watergangen met enkele boerderijen met bomen (fase 2 tot en met 4). Fase 1 bestaat uit nieuwbouw met enkele onbebouwde (braakliggende) kavels.

De fases 2, 3 en 4 zullen bebouwd worden. Mogelijk zullen hier woningen gesloopt worden. Fase 1 is reeds deels bebouwd. Op de braakliggende kavels zal nog woningbouw plaatsvinden.

Geplande werkzaamheden:

- Sloop enkele woningen;
- Werkzaamheden aan watergangen;
- Vergraven gehele gebied;
- Mogelijk kap van bomen en verwijderen groen;
- Woning bouw.



Figuur 3: gebiedsimpresie Deelgebied 2: De Kreken.

3.2.3 Deelgebied 3. Het Dorp te Poeldijk

Zie bijlage 2, deelgebied 3 voor de exacte begrenzing van het deelgebied en de fases.

Deelgebied Het Dorp is gelegen binnen de dorpskern Poeldijk. Het deelgebied bestaat uit bebouwde percelen, braakliggend terrein, kassen, grasland en bouwterrein. De fases 1B, 2.1, 2.2 en een deel van 2.3 zijn reeds ontwikkeld.

Fase 1A betreft een deel van het kerkhof van de naastgelegen kerk. Fase 3 van deelgebied 3 bestaat uit een oud schoolpand en uit een braakliggend terrein aan de Fonteinstraat-Verburghlaan. De fases 2.5 en 2.6 betreffen graslanden met enkele kassen, een eenlaags pand en een paardenwei. De fase 2.4 betreft bouwterrein. Hier vindt momenteel woningbouw plaats.

In de Eco-effectscan wordt ervan uitgegaan dat de bestaande bebouwing in de fases 2.5, 2.6 en 3 verwijderd zullen worden, dat het huidige groen in de fases 1A, 2.5, 2.6 en 3 verwijderd zal worden en dat er werkzaamheden zullen plaatsvinden in de aanwezige watergangen. Op de braakliggende kavels zal nog woningbouw plaatsvinden.

Geplande werkzaamheden:

- Sloop enkele panden en kassen;
- Graven van nieuwe watergangen;
- Vergraven gehele gebied;
- Verwijderen groen en kap enkele bomen;
- Woning bouw.



Figuur 4: gebiedsimpresie Deelgebied 3: Het Dorp.

3.2.4 Deelgebied 4. De Duinen/ Westmade te Monster

Zie bijlage 2, deelgebied 4 voor de exacte begrenzing van het deelgebied en de fases.

Deelgebied Westmade is gelegen tussen de dorpskern Monster en het park Madestein. Het deelgebied is aan de zeezijde begrenst door het Natura 2000-gebied Solleveld en Kappittelduinen. Het deelgebied bestaat uit kassen, weilanden, boerderijen en woningen met tussenliggende wegen en watergangen.

Het deelgebied bestaat uit 4 fases. Fase 1 is reeds deels bebouwd. Het overige deel is braakliggend. Langs de naastgelegen Haagweg is een duinwal gelegen. Deze zal behouden blijven. Vanwege de ligging naast het duingebied is het terrein erg zanderig. Ook fase 5 is reeds deels bebouwd en deels braakliggend (westelijke deel, nabij fase 1). Het noordoostelijke deel van het plangebied bestaat uit weilanden afgewisseld met woningen, kassen en watergangen. Tussen de fases 5 en 7 is een weg gelegen met woonhuizen. Deze zullen behouden blijven. Fases 7 en 8 bestaan uit weilanden, omringd door watergangen met kassen en woningen.

In de plangebieden zal woningbouw plaatsvinden. Hiertoe zullen de volgende werkzaamheden uitgevoerd worden:

- Sloop enkele panden
- Sloop kassen;
- Werkzaamheden aan watergangen;
- Vergraven gehele gebied;
- Mogelijk kap van bomen en verwijderen groen;
- Woning bouw.



Figuur 5: gebiedsimpresie Deelgebied 4: Westmade.

3.2.5 Deelgebied 5. De Duinen/ Monster-Noord te Monster

Zie bijlage 2, deelgebied 5 voor de exacte begrenzing van het deelgebied en de fases.

Deelgebied Monster-Noord is gelegen ten noorden van de dorpskern. Het deelgebied is aan de zeezijde begrenst door het Natura 2000-gebied Solleveld en Kappittelduinen en grenst aan de noordoostzijde aan deelgebied 4; Westmade.

Het deelgebied bestaat uit 4 fases. Fases 2 en 6 bestaan uit kassen met enkele woningen, een naastgelegen grasveld en tussenliggende watergangen. Deze 2 fases grenzen direct aan het Natura 2000-gebied Solleveld en Kapittelduinen. De fases 3 en 4 betreffen weilanden, kassen, waterpartijen en enkele woningen.

In de plangebieden zal woningbouw plaatsvinden. Hiertoe zullen de volgende werkzaamheden uitgevoerd worden:

- Sloop enkele panden
- Sloop kassen;
- Werkzaamheden aan watergangen;
- Vergraven gehele gebied;
- Mogelijk kap van bomen en verwijderen groen;
- Woning bouw.



Figuur 6: gebiedsimpresie Deelgebied 5:Monster Noord.

3.2.6 Deelgebied 6. Wensloot te Poeldijk

Zie bijlage 2, deelgebied 6 voor de exacte begrenzing van het deelgebied en de fases.

Deelgebied Wensloot is gelegen langs de gemeentegrens tussen Poeldijk en Den Haag. Het plangebied bestaat uit de kavels op de oever en naastgelegen weg langs de Wensloot. Aan de overzijde van het water is het Haagse park De Uithof gelegen. De watergang Wensloot maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur.

Het deelgebied is niet verder opgedeeld in verschillende fases. Het deelgebied zal ingericht worden als groen blauwe zone met een parkachtige inrichting en een functie als ecologische verbindingzone. Er zal geen woningbouw plaatsvinden in het deelgebied. De exacte werkzaamheden binnen het deelgebied zijn nog niet vastgesteld. Tijdens de Eco-effectscan worden de mogelijke ecologische waarden van het deelgebied en de eventuele vervolgstappen is kaart gebracht.



Figuur 7: gebiedsimpresie Deelgebied 6: Wensloot.

4 RESULTATEN BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

4.1 Natuurbeschermingswet

Het Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen is direct ten noordwesten van de deelgebieden 4, Westmade en 5, Monster Noord gelegen (zie bijlage 3 voor een kaart met de omliggende natuurgebieden). Op een afstand van ruim 5 km is het Natura 2000-gebied Westduinpark & Wapendal gelegen. Ruimtelijke ontwikkelingen in en in de omgeving van (externe werking) Natura-2000 gebieden kunnen mogelijk een effect hebben op beschermde gebieden.

In de Solleveld & Kapittelduinen zijn de onderstaande beschermde habitatten aanwezig en zijn de volgende instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld⁽¹⁹⁾:

Tabel 4: Instandhoudingsdoelstelling Solleveld & Kapittelduinen

Code	Habitatype	Instandhoudingsdoelstelling
H2120	Witte duinen	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype grijze duinen (H2130) is toegestaan.
*H2130	Grijze duinen	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit grijze duinen, kalkrijk (subtype A) en grijze duinen, kalkarm (subtype B)
*H2150	Duinheiden met Struikhei	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
H2160	Duindoornstruwelen	Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype grijze duinen (H2130) of vochtige duinvalleien (H2190) is toegestaan.
H2180	Duinbossen	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit duinbossen, droog (subtype A) en binnenduinrand (subtype C)
H2190	Vochtige duinvalleien	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige duinvalleien, kalkrijk (subtype B) en behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige duinvalleien, hoge moerasplanten (subtype D). Achteruitgang in oppervlakte van het subtype hoge moerasplanten (subtype D) ten gunste van subtype kalkrijk (subtype B) is toegestaan.
H1014	Nauwe korfslak	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie

* Prioritair habitatype³.

In de directe omgeving van de deelgebieden Westmade en De Kreken zijn voornamelijk de habitattypen Witte duinen (H2120), Grijze duinen kalkrijk (H2130A) en Grijze duinen kalkarm (H2130B) aanwezig. Zie bijlage 4 voor een kaart van de verschillende habitattypen in Solleveld & Kapittelduinen en Westduinpark & Wapendal.

De habitattypen Grijze duinen (H2130A en H210B) betreffen prioritaire habitattypen. Vanwege de prioritaire status en omdat Grijze duinen gevoeliger zijn voor verstoring dan Witte duinen (met uitzondering op storingsfactor verzoeting) wordt in onderstaande effectanalyse uitgegaan van het habitatype Grijze duin. In het Natura 2000-gebied Westduinpark & Wapendal zijn tevens de habitattypen H2130 en H2150 prioritair. Vanwege de grotere afstand, wordt de nadruk in onderstaande effectbepaling gelegd op het Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen. De verschillende storingsfactoren zijn opgenomen in bijlage 4.

4.1.1 Effecten op habitattypen Grijze duinen

Door geplande ontwikkelingen zullen er geen veranderingen plaatsvinden aan het grondwater. Ook zullen er geen ontwikkelingen plaats vinden binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen. Er vind geen verlies van oppervlakte plaats.

In het duingebied is er van nature een dynamiek aanwezig in de aanwas van zand. Deze aanwas vind mede plaats door aanvoer van zand vanaf het strand. Omdat de geplande werkzaamheden aan de landzijde van de duinen plaatsvindt in reeds bebouwd gebied, worden er geen effecten verwacht op de aanvoer van aerosole aanwas van zand.

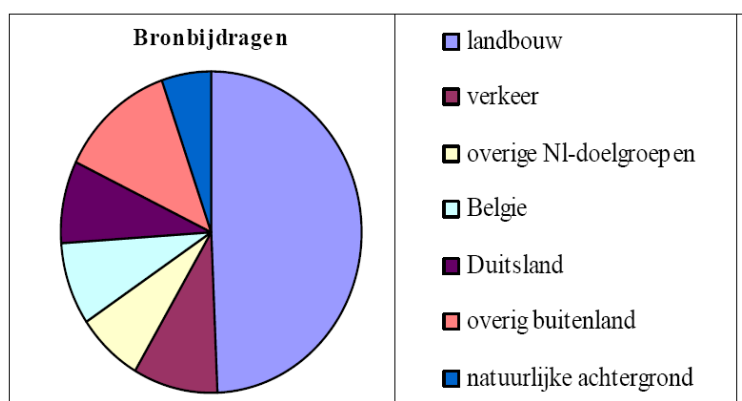
Gezien de geplande activiteiten, de conservering van de bestemming natuur, het huidige karakter van het plangebied en de nabijheid bebouwd gebied, wordt geen oppervlakteverlies, versnippering, verzuring, verzoeting, verzilting, verontreiniging, vernatting, veranderingen in overstromingsfrequentie of dynamiek van het substraat, optische verstoring, verstoring door mechanische effecten of verandering in populatiedynamiek verwacht.

4.1.2 Stikstof depositie

Door de uitstoot van stikstof (stikstofoxide (NO^x), en ammoniak (NH³)) in de omgeving van Natura-2000 gebieden kan verzuring optreden van bodem of water. Op lange termijn leidt dit tot een dalende zuurgraad van de bodem of het water, met als gevolg een verandering in habitatype en daarmee mogelijk het verdwijnen van typische (dier)soorten, zoals bijvoorbeeld amfibieën en reptielen die voor hun voortplanting afhankelijk zijn van waterlichamen.

Een hogere aanvoer van stikstof heeft tevens verrijking van ecosystemen tot gevolg. Door het voedselrijker worden van bodem en water wordt extra groei van bepaalde soorten gestimuleerd. Als gevolg hiervan worden de soorten die op armere gronden voorkomen weggeconcentreerd door de plantensoorten die op voedselrijke gronden groeien en vind er een verandering van flora en daarmee habitatype plaats. Uiteindelijk kan dit leiden tot het ongeschikt worden van een gebied voor specifieke flora en fauna soorten. Hiernaast kan vermisting (en verzuring) leiden tot verontreiniging van het oppervlakte- en grondwater.

Landelijk zijn de belangrijkste bronnen van stikstof emissies de landbouw, het verkeer (transportsector) en de industrie, zie figuur 8. De mate van stikstof overbelasting in Solleveld & Kapittelduinen is weergegeven in bijlage 4.



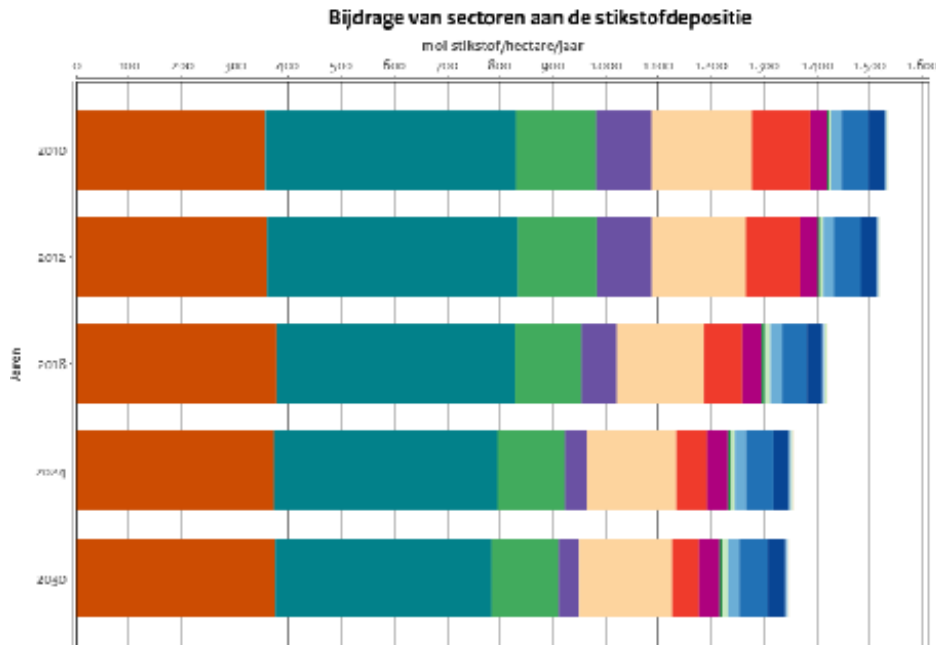
Figuur 8: bijdragen van verschillende bronnen aan de stikstofdepositie op natuurgebieden (bron 22)

4.1.3 Effecten Ruimtelijke ontwikkelingen Westlandse Zoom

Een toename van woningbouw in het Westland en met name in de deelgebieden Westmade en Monster Noord kan een effect hebben op de stikstofdepositie in het Natura 2000-gebied. In het beheerplan Solleveld & Kapittelduinen (bron: 19) is onderzocht wat, op basis van de voorspelde ontwikkelingen de komende decennia, de toekomstige stikstof depositie zal zijn en wat de effecten hiervan zijn op het Natura 2000-gebied Solleveld en Kapittelduinen.

De stikstofdepositie in Solleveld & Kapittelduinen is met name afkomstig vanuit het buitenland, mestaanwending, glastuinbouw, (zee)scheepvaart en consumenten (o.a. woningen). Zie ook figuur 9.

Uit het onderzoek van het beheerplan blijkt dat de stikstofdepositie richting 2030 geleidelijk af zal nemen. Deze afname wordt met name veroorzaakt door een terugname van uitstoot vanuit de glastuinbouw en mestaanwending. In het beheerplan is rekening gehouden met een toename van stikstof depositie vanuit de consumenten en industrie.



Figuur 9: bronnen stikstofdepositie Solleveld & Kapittelduinen

■ = consumenten (woningbouw)
 ■ = Industrie
 ■ = glastuinbouw
 ■ = wegverkeer
 ■ = Mestaanwending

Door de ontwikkelingen in het kader van De Westlandse Zoom zal er glastuinbouw verdwijnen uit het gebied, maar zal het aantal woningen toenemen. Het project de Westlandse Zoom betreft een samenwerkingsverband van onder andere de gemeenten Westland en Den Haag en is reeds van start gegaan omstreeks 2004 (Programma van Eisen vastgesteld in november 2005). Het is hierdoor aannemelijk dat in het beheerplan van Solleveld & Kapittelduinen rekening gehouden is met de geplande woningbouw in het kader van de Westlandse Zoom.

Uit de effectbeoordeling in het beheerplan Solleveld & Kapittelduinen blijkt dat de hoge stikstofdepositie op de verschillende habitattypen een verslechterend effect hebben, maar dat andere knelpunten veelal een groter probleem vormen. Dit betreft met name de beperkte verstuivingsdynamiek, het historische bodemgebruik, niet-optimaal beheer en de aanwezigheid van gebiedsvreemde soorten. Indien de knelpunten conform een, in het beheerplan voorgesteld, maatregelenpakket worden aangepakt, zijn de habitattypen beter bestand tegen de hoge stikstofdepositie waarden. Hieruit wordt in het beheerplan geconcludeerd dat er na uitvoering van de maatregelen uit de PAS-analyse geen effecten van de stikstofdepositie te verwachten zijn.

Echter zijn er nog veel onzekerheden in de berekening en de gestelde verwachtingen. Hierdoor kunnen effecten van nieuwe grootschalige ontwikkelingen op het gebied van recreatie, bedrijvigheid, industrie, woningbouw en infrastructuur in de directe nabijheid van het Natura 2000-gebied niet uitgesloten worden. Vooraf dient afstemming plaats te vinden met het Bevoegd Gezag, de Provincie Zuid Holland (paragraaf 9.5.2, pag. 182, beheerplan Solleveld & Kapittelduinen).

4.2 Ecologische hoofdstructuur

De Wensloot en de Lange Watering (watergang binnen deelgebied de Gouw, zie bijlage 3) behoren tot de Ecologische Hoofdstructuur. Beide structuren zullen in stand gehouden worden of versterkt (bron: 21). Indien rekening gehouden wordt met de uitstraling van licht naar de watergangen, worden negatieve effecten van de ontwikkelingen De Westlandse Zoom op het EHS gebied niet verwacht.

4.2.1 Toetsing

Negatieve effecten op de EHS kunnen worden niet verwacht, mits een toename van uitstraling van licht naar de watergangen Wensloot en Lange Watering vermeden worden. Dit kan door het toepassen van gerichte verlichting of speciale lampen uit een minder storend spectrum.

5 RESULTATEN BESCHERMDE SOORTEN

5.1 Deelgebied 1, De Gouw

5.1.1 Vaatplanten

Het groen in deelgebied 1 bestaat voornamelijk uit intensief onderhouden groen en gazon. Het deelgebied heeft een voedselrijk karakter. Dit is geen geschikt habitat voor beschermde flora. Tijdens het veldonderzoek in 2004 is langs de slootkanten de zwanebloem aangetroffen. De zwanebloem behoort tot tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling, nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Toetsing

Vanwege het ontbreken van geschikt habitat wordt het voorkomen van beschermde flora in deelgebied 1 uitgesloten.

5.1.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek op 18 maart 2015 zijn onder andere wilde eend, meerkoet en Canadese gans waargenomen. De aanwezigheid van nesten van algemeen voorkomende broedvogels op de oevers en in de beplanting en bomen zijn zeer waarschijnlijk.

Tijdens het veldbezoek werd in de bomen van het deelgebied geen nesten aangetroffen die geschikt zijn voor jaarrond beschermde vogels. In het deelgebied zijn, naast de aanwezige bomen in de tuinen van de te behouden woningen, ook geen grotere bomen aangetroffen die potentieel geschikt zijn voor jaarrond beschermde nesten. Het voorkomen van verblijfsplaatsen van jaarrond beschermde vogels in de bomen is uitgesloten

Langs de Poeldijkseweg en de Holle Watering staan een aantal woningen die potentieel geschikt zijn voor gebouw bewonende soorten zoals de huismus (zie figuur 10). Deze soort staat sinds 2010 op de jaarrond beschermde lijst van de Flora- en Faunawet. Ten tijde van de quickscan in 2004 is deze soort dan ook niet meegenomen in onderzoek. De woningen aan de Holle Watering zullen behouden blijven, effecten op verblijfsplaatsen van de huismus in deze woningen zijn uitgesloten. De woningen aan de westzijde van de Poeldijkseweg worden mogelijk gesloopt. Negatieve effecten op verblijfsplaatsen van de huismus kunnen niet uitgesloten worden.

Vanwege de beperkte hellingshoek van de daken worden deze minder geschikt geacht voor de gierzwaluw. Het voorkomen van nesten van gierzwaluwen onder de dakpannen is onwaarschijnlijk.



Figuur 10: potentiële verblijfsplaatsen in te slopen woningen van huismus (alle omcirkelde woningen) en vleermuizen (groen omcirkeld)

Toetsing

Met het uitvoeren van werkzaamheden in het projectgebied tijdens de broedperiode (maart t/m juli) kunnen nesten van algemene broedvogels verstoord worden of verloren gaan. Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet verstoord of verwijderd worden. Aangeraden wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Een aantal woningen aan de Poeldijkseweg zijn potentieel geschikt voor de huismus (zie figuur 10). Indien werkzaamheden aan deze woningen plaatsvinden is nader onderzoek noodzakelijk.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

De aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van tabel 1 kan niet uitgesloten worden. Het betreffen hoofdzakelijk muizen, egel en mol.

Strikt beschermde soorten grondgebonden zoogdieren, zoals strikt beschermde muizen en marters, worden op basis van de verspreidingsgegevens en vanwege het ontbreken van geschikt biotoop niet verwacht.

Toetsing

Met het verwijderen van het aanwezige groen en het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing.

5.1.4 Vleermuizen

In deelgebied 1 zijn, buiten de te behouden tuinen, geen bomen aangetroffen die oud en groot genoeg zijn om geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen te bieden. Wel zijn de aanwezige woningen met houten betimmering en dakpannen geschikt voor gebouw bewonende vleermuizen. De woningen aan de westzijde van de Poeldijkseweg zijn vrijwel volledig omringd door kassen. Door de uitstoot van licht worden deze niet geschikt geacht voor vleermuizen. De woning aan de Poeldijkseweg 30 is echter beschut gelegen tussen opgaand groen en een omliggende muur. De woning biedt een potentiële verblijfplaats voor gebouw bewonende vleermuizen (zie figuur 10).

De aanwezige bedrijfspanden worden minder geschikt geacht voor vleermuizen. Bij ingrepen aan de Poeldijkseweg 30 is nader onderzoek naar het voorkomen en de functie van de woningen voor vleermuizen noodzakelijk.

Veel vleermuizen zijn gebonden aan doorgaande lijnvormige structuren als watergangen en bomenrijen om te migreren tussen hun verblijfplaatsen en jachtgebieden. Hiernaast zijn watergangen zelf geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Met name insectrijke gebieden als groene oevers en rommelige, donkere hoeken langs watergangen worden veel gebruikt. Beide biotopen zijn in de buurt aanwezig. Conform de huidige plannen van De Westlandse Zoom blijven deze functies intact. Er is geen sprake van verlies van potentieel essentiële vliegroutes of foerageergebied.

Toetsing

De Poeldijkseweg 30 biedt potentiële verblijfplaatsen aan gebouw bewonende vleermuizen (zie figuur 10). Indien werkzaamheden aan deze woning plaatsvinden is nader onderzoek noodzakelijk.

Door de inrichting van het gebied als wonen in het groen zullen de mogelijk aanwezige vliegroutes en foerageergebieden voor vleermuizen blijven bestaan. Hiernaast zal de watergang Holle Watering altijd beschikbaar blijven als vliegroute en foerageergebied. Nader onderzoek naar aanwezige vliegroutes en essentieel foerageergebied is niet noodzakelijk.

5.1.5 Amfibieën en reptielen

Vanwege aanwezigheid van onverharde delen in het projectgebied kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën van tabel 1, zoals de bruine kikker en gewone pad, niet uitgesloten worden.

Een groot deel van fase 2 en 3 is potentieel geschikt als leefgebied voor de rugstreeppad. De rugstreeppad betreft een strikt beschermde soort conform de Europese habitatrichtlijn en behoort tot tabel 3 van de Flora- en Faunawet. Deze soort komt voor in sloten in akker- en graslandgebieden en op braakliggende bouwterreinen. Binnen het plangebied is goed vergraafbare bodem aanwezig en bouw materiaal om onder te schuilen. Regenplassen en sporen van zware voertuigen waar regenwater in is blijven staan, vormen ideaal voortplantingswater: ondiep, snel opwarmend en zonder concurrentie van andere amfibieën of van waterinsecten. In 2004 is de soort niet waargenomen, echter is de rugstreeppad een pionierssoort die zich in korte tijd in een gebied kan vestigen.

Toetsing

Met het afgraven en verwijderen van onverharde delen kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig, maar de zorgplicht is wel van toepassing.

Vanwege de aanwezigheid van geschikt habitat kan het voorkomen van de rugstreeppad in de sloten, graslanden en braakliggende terreinen niet uitgesloten worden. Nader onderzoek in fase 2 en 3 is noodzakelijk.

5.1.6 Vissen

Het plangebied is gelegen binnen het verspreidingsgebied van de beschermde kleine modderkruiper en bittervoorn. Tijdens de inventarisatie in 2004 zijn beide soorten binnen het deelgebied aangetroffen. De kleine modderkruiper betreft een soort van de tabel 2 van de Flora- en faunawet. Bij werkzaamheden aan de watergang hoeft voor deze soort geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden, mits er gewerkt wordt conform een geldige gedragscode (bijvoorbeeld van de Unie van Waterschappen).

De bittervoorn betreft een strikt beschermde soort conform de Flora- en faunawet (tabel 3). De poldersloten zijn geschikt leefgebied voor deze soort. Nader onderzoek naar het voorkomen van de soort is noodzakelijk.

Toetsing

Bij werkzaamheden aan de watergangen dient, vanwege de mogelijke aanwezigheid van bittervoorn, nader onderzoek naar voorkomende vissoorten uitgevoerd te worden. Indien negatieve effecten op de bittervoorn niet uitgesloten kunnen worden is ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Indien de kleine modderkruiper aangetroffen wordt is het werken conform aan goedgekeurde gedragscode noodzakelijk.

5.1.7 Overige beschermde soorten

De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Een nadere toetsing is derhalve niet van toepassing voor overige beschermde soorten.

5.2 Deelgebied 2, De Kreken.

5.2.1 Vaatplanten

Deelgebied 2 bestaat deels uit nieuwbouw, deels uit braakliggend terrein en wei- en grasland. Fase 1 is momenteel braakliggend, hier zijn momenteel werkzaamheden aan de gang of recent afgerond. Op braakliggende, kalkrijke zandgronden kunnen beschermde orchideeën voorkomen. Echter vanwege de recente werkzaamheden en verstoring worden (nog) geen orchideeën soorten verwacht.

Fase 2, 3 en 4 bestaan grotendeels uit grasland en sloten. In 2004 is in dit gebied kamgrasland aangetroffen. Dit betreft een soort van de rode lijst, maar is niet beschermde conform de Flora- en faunawet. Vanwege het voedselrijke karakter worden beschermde soorten in het plangebied niet verwacht.

Toetsing

Vanwege het ontbreken van geschikt habitat wordt het voorkomen van beschermde flora in deelgebied 2 uitgesloten.

5.2.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek op 18 maart 2015 zijn onder andere Canadese gans en zwaan waargenomen. De aanwezigheid van nesten van algemeen voorkomende broedvogels op de oevers en in de beplanting en bomen zijn zeer waarschijnlijk.

Tijdens het veldbezoek werd in de bomen van het deelgebied geen nesten aangetroffen die geschikt zijn voor jaarrond beschermde vogels. Echter is niet iedere boom individueel gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Vanwege de aanwezigheid van geschikt biotoop (weilanden met bomenopstand en erven) zijn deze mogelijk wel aanwezig.

Langs de Dijkpolderweg, Paul Captijnlaan en Nieuweweg zijn een aantal woningen aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats voor gebouw bewonende soorten huismus en gierwaluw (zie figuur 11). Beide soorten zijn in 2004 niet onderzocht omdat ze toentertijd niet op de jaarrond beschermde lijst stonden. Indien werkzaamheden aan de woningen plaatsvinden is nader onderzoek naar de aanwezigheid van deze soorten noodzakelijk. In fase 1 zijn geen geschikte panden aanwezig voor huismus of gierwaluw. De huizen zijn of te recent gebouwd of de pannen op de daken zijn niet geschikt voor deze soorten.



Figuur 11: poptentiele verblijfsplaatsen huismus, gierwaluw en vleermuizen

Toetsing

Met het uitvoeren van werkzaamheden in het projectgebied tijdens de broedperiode (maart t/m juli) kunnen nesten van algemene broedvogels verstoord worden of verloren gaan. Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet verstoord of verwijderd worden. Aangeraden wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

De grotere bomen binnen het plangebied zijn geschikt voor verblijfsplaatsen van onder andere roofvogels of ransuil. Indien bomenkap plaatsvindt is tijdig controle op geschikte nesten noodzakelijk. Indien nesten aanwezig zijn is nader onderzoek in de periode februari-juli (afhankelijk van de soort) nodig.

Verschillende woningen binnen het plangebied zijn geschikt voor huismus en gierzwaluw (zie figuur 11). Indien werkzaamheden aan deze woningen plaatsvinden is nader onderzoek noodzakelijk.

5.2.3 Grondgebonden zoogdieren

De aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van tabel 1 kan niet uitgesloten worden. Het betreffen hoofzakelijk muizen, egel en mol.

Strikt beschermde soorten grondgebonden zoogdieren, zoals strikt beschermde muizen en marters, worden op basis van de verspreidingsgegevens en vanwege het ontbreken van geschikt biotoop niet verwacht.

Toetsing

Met het verwijderen van het aanwezige groen en het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing.

5.2.4 Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn bomen aanwezig die potentieel geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook de woningen aangegeven in figuur 11 zijn potentieel geschikt voor vleermuizen. Binnen fase 1 is het pand aan de Arckelweg geschikt voor gebouw bewonende vleermuizen. Vanwege de omliggende kassen, verlichting of ongeschikte muren en daken zijn de overige woningen in het plangebied niet geschikt voor vleermuizen. Indien werkzaamheden aan woningen plaatsvinden is nader onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk.

Veel vleermuizen zijn gebonden aan doorgaande lijnvormige structuren als watergangen en bomenrijen om te migreren tussen hun verblijfplaatsen en jachtgebieden. Hiernaast zijn watergangen zelf geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Met name insectrijke gebieden als groene oevers en rommelige, donkere hoeken langs watergangen worden veel gebruikt. Beide biotopen zijn in het deelgebied aanwezig. Door de gebiedsontwikkeling in fase 2, 3 en 4 kunnen deze functies mogelijk verstoort worden. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van aanwezige vliegroutes in fase 2, 3 en 4 is noodzakelijk.



Figuur 12: geschikt pand voor gebouwbewonende vleermuizen in fase 1

Toetsing

Binnen het plangebied zijn meerdere potentiële verblijfplaatsen in bomen en woningen aanwezig (zie figuur 11 en 12). Hiernaast maken de aanwezige watergangen mogelijk deel uit van belangrijke vliegroutes. Nader onderzoek naar vleermuizen in een pand in fase 1 en in heel fase 2, 3 en 4 is noodzakelijk.

Vanwege de nieuwbouw en de naastgelegen Gantel worden in de overige panden geen verblijfsplaatsen of belangrijke vliegroutes verwacht in fase 1. Nader onderzoek naar vleermuizen in fase 1 (met uitzondering van het pand zoals aangegeven in figuur 12) is niet noodzakelijk.

5.2.5 *Amfibieën en reptielen*

Vanwege aanwezigheid van onverharde delen in het projectgebied kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën van tabel 1, zoals de bruine kikker en gewone pad, niet uitgesloten worden.

Een groot deel van het plangebied (alle fases) is potentieel geschikt als leefgebied voor de rugstreeppad. De rugstreeppad betreft een strikt beschermde soort conform de Europese habitatrichtlijn en behoort tot tabel 3 van de Flora- en Faunawet. Deze soort komt voor in sloten in akker- en graslandgebieden en op braakliggende bouwterreinen. Binnen het plangebied is goed vergraafbare bodem aanwezig en bouw materiaal om onder te schuilen. Regenplassen en sporen van zware voertuigen waar regenwater in is blijven staan, vormen ideaal voortplantingswater: ondiep, snel opwarmend en zonder concurrentie van andere amfibieën of van waterinsecten. In 2004 is de soort niet waargenomen, echter is de rugstreeppad een pionierssoort die zich in korte tijd in een gebied kan vestigen.

Toetsing

Met het afgraven en verwijderen van onverharde delen kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig, maar de zorgplicht is wel van toepassing.

Vanwege de aanwezigheid van geschikt habitat kan het voorkomen van de rugstreeppad in de sloten, graslanden en braakliggende terreinen niet uitgesloten worden. Nader onderzoek is noodzakelijk.

5.2.6 *Vissen*

Het plangebied is gelegen binnen het verspreidingsgebied van de beschermde kleine modderkruiper en bittervoorn. Beide soorten zijn in 2004 in de watergangen in het deelgebied aangetroffen. De kleine modderkruiper betreft een soort van de tabel 2 van de Flora- en faunawet. Bij werkzaamheden aan de watergang hoeft voor deze soort geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden, mits er gewerkt wordt conform een geldige gedragscode (bijvoorbeeld van de Unie van Waterschappen).

De bittervoorn betreft een strikt beschermde soort conform de Flora- en faunawet (tabel 3). De poldersloten zijn geschikt leefgebied voor deze soort. Nader onderzoek naar het voorkomen van de soort is noodzakelijk.

Toetsing

Bij werkzaamheden aan de watergangen dient, vanwege de mogelijke aanwezigheid van bittervoorn, nader onderzoek naar voorkomende vissoorten uitgevoerd te worden. Indien negatieve effecten op de bittervoorn niet uitgesloten kunnen worden is ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Indien de kleine modderkruiper aangetroffen wordt is het werken conform aan goedgekeurde gedragscode noodzakelijk.

5.2.7 *Overige beschermde soorten*

De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Een nadere toetsing is derhalve niet van toepassing voor overige beschermde soorten.

5.3 Deelgebied 3, Het Dorp

5.3.1 Vaatplanten

Fase 3 van deelgebied 3 bestaat uit een oud pand en uit een grasveld tussen bebouwing. Het grasveld is, gezien de hondenuitwerpselen, zeer voedselrijk. Het voorkomen van beschermde flora wordt uitgesloten in deze fase van het deelgebied.

Fase 1 betreft een aangeplant stuk grond naast een kerk. Het voorkomen van beschermde flora wordt hier uitgesloten.

In de fases 2.4, 2.5 en 2.6 komen weilanden en slootkanten voor. Tijdens het veldonderzoek in 2004 is langs de slootkanten de zwanebloem aangetroffen. Dit betreft een soort van de tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor tabel 1 soorten geldt een algemene vrijstelling. Vanwege het voedselrijke karakter en de begrazing worden beschermde soorten niet verwacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Toetsing

Vanwege het ontbreken van geschikt habitat wordt het voorkomen van beschermde flora in deelgebied uitgesloten.

5.3.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek op 18 maart 2015 zijn onder andere merel, koolmees en ekster gesignaleerd. De aanwezigheid van nesten van algemeen voorkomende broedvogels in de beplanting en bomen is zeer waarschijnlijk.

Binnen het deelgebied is alleen in fase drie bebouwing aanwezig die geschikt is voor gebouw bewonende soorten. Het betreft het pand aan de Anjerstraat-Verburghlaan. Vanwege het type dakpannen wordt de aanwezigheid van gierzwaluw uitgesloten. Bij werkzaamheden aan het pand is nader onderzoek naar aanwezigheid van de huismus noodzakelijk.

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig welke geschikt zijn voor nesten van jaarrond beschermde vogelsoorten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Toetsing

Met het uitvoeren van werkzaamheden in het projectgebied tijdens de broedperiode (maart t/m juli) kunnen nesten van algemene broedvogels verstoord worden of verloren gaan. Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet verstoord of verwijderd worden. Aangeraden wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Binnen het plangebied zijn geen geschikte bomen of nesten aanwezig voor jaarrond beschermde vogels. Nader onderzoek naar jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels in de bomen is niet noodzakelijk.

Het pand aan de Anjerstraat-Verburghlaan in fase drie van het deelgebied is potentieel geschikt voor de huismus. Indien werkzaamheden plaatsvinden is nader onderzoek is noodzakelijk.

5.3.3 Grondgebonden zoogdieren

De aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van tabel 1 kan niet uitgesloten worden. Het betreffen hoofzakelijk muizen, egel en mol.

Strikt beschermde soorten grondgebonden zoogdieren, zoals strikt beschermde muizen en marters, worden op basis van de verspreidingsgegevens en vanwege het ontbreken van geschikt biotoop niet verwacht.

Toetsing

Met het verwijderen van het aanwezige groen en het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing.

5.3.4 *Vleermuizen*

De houten betimmering en dakranden van het pand aan de Anjerstraat-Verburghlaan in fase drie biedt geschikte spleten en holtes voor vleermuizen. Nader onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen in het pand is noodzakelijk.

In de overige fases van het plangebied staat geen geschikte bebouwing of bomen met voldoende omvang om geschikte verblijfsplaatsen voor vleermuizen te bieden. Verblijfsplaatsen in de overige fases van het deelgebied zijn uitgesloten.

Veel vleermuizen zijn gebonden aan doorgaande lijnvormige structuren als watergangen en bomenrijen om te migreren tussen hun verblijfsplaatsen en jachtgebieden. Hiernaast zijn watergangen zelf geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Met name insectrijke gebieden als groene oevers en rommelige, donkere hoeken langs watergangen worden veel gebruikt. beide biotopen zijn in deelgebied 4 aanwezig. Vanwege de aanwezigheid van de naastgelegen watergang de Gantel, tuinen, openbaar groen en watergangen bevinden zich in de fases van het deelgebied geen essentiële vliegroutes of foerageergebied. Nader onderzoek naar vliegroutes of foerageergebied is niet noodzakelijk.

Toetsing

Het pand aan de Anjerstraat-Verburghlaan in fase 3 biedt potentiële verblijfsplaatsen aan gebouw bewonende vleermuizen. Indien werkzaamheden aan dit pand plaatsvinden is nader onderzoek noodzakelijk.

Door de inrichting van het gebied als wonen in het groen zullen de mogelijk aanwezige vliegroutes en foerageergebieden voor vleermuizen blijven bestaan. Hiernaast zal de watergang Gantel altijd beschikbaar blijven als vliegroute en foerageergebied en is er in de directe omgeving voldoende alternatief aanwezig in de vorm van tuinen, openbaar groen en watergangen. Nader onderzoek naar aanwezige vliegroutes en essentieel foerageergebied is niet noodzakelijk.

5.3.5 *Amfibieën en reptielen*

Vanwege de aanwezigheid van groen kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën van tabel 1 in het deelgebied niet uitgesloten worden. Het betreft hoofdzakelijk groene en bruine kikker, watersalamander en gewone pad. Voor deze soorten is de zorgplicht van kracht.

Vanwege het ontbreken van geschikt habitat (extensief onderhouden grasland of braakliggend terrein) en de ligging in de dorpskern Poeldijk worden strikt beschermde soorten amfibieën en reptielen als de rugstreeppad niet verwacht.

Toetsing

Met het verwijderen van het aanwezige groen en het vergraven van grond in alle trajecten kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing.

5.3.6 *Vissen*

Binnen het deelgebied, fase 2.4, is een nieuw gegraven watergang aanwezig. Deze is echter in aanleg en niet geschikt voor (beschermde) vissoorten. Nader onderzoek is vanwege het ontbreken van geschikt habitat niet noodzakelijk.

Toetsing

Vanwege het ontbreken van geschikt habitat is nader onderzoek naar strikt beschermde soorten is niet noodzakelijk.

5.3.7 *Overige beschermde soorten*

De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Een nadere toetsing is derhalve niet van toepassing voor overige beschermde soorten.

5.4 Deelgebied 4, Westmade

5.4.1 Vaatplanten

Het groen in deelgebied 4 bestaat voornamelijk uit intensief onderhouden grasland, slootkanten en tuinen. Het deelgebied heeft een voedselrijk karakter. Dit is geen geschikt habitat voor beschermde flora. Tijdens het veldonderzoek in 2004 is langs de slootkanten de zwanebloem en gewone vogelmelk aangetroffen. Beide soorten behoren tot tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling, nader onderzoek is niet noodzakelijk.

In fase 1 is een duinwal aanwezig. Deze is potentieel geschikt voor beschermde orchideeën. Er zullen echter geen werkzaamheden aan deze duinwal plaatsvinden en deze zal behouden blijven. Negatieve effecten worden uitgesloten.

Toetsing

Vanwege het ontbreken van geschikt habitat wordt het voorkomen van beschermde flora in deelgebied 1 uitgesloten.

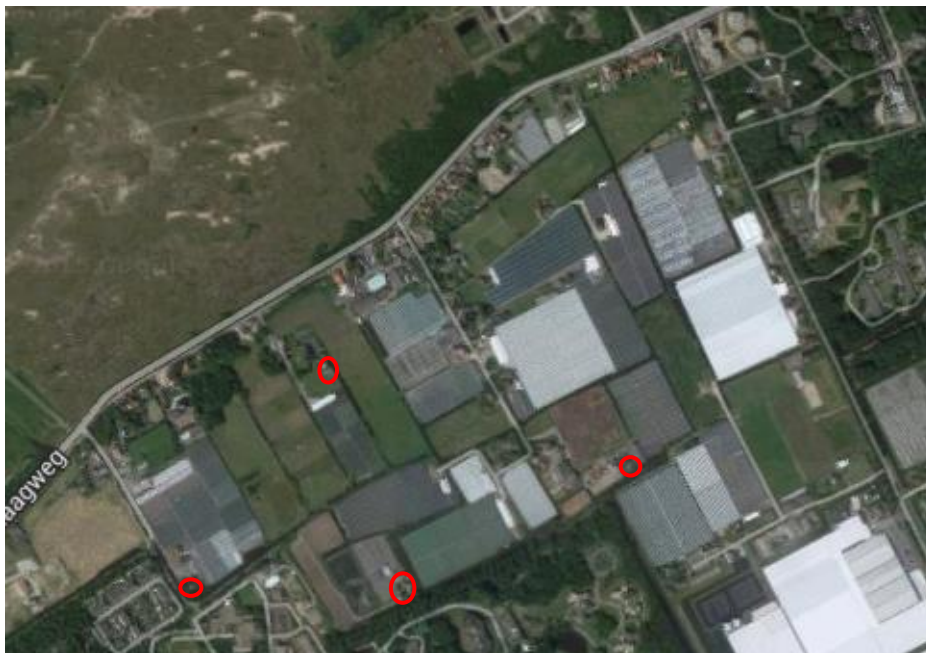
5.4.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn onder andere fuut, wilde eend en merel gesignaleerd. De aanwezigheid van nesten van algemeen voorkomende broedvogels in de beplanting en bomen is zeer waarschijnlijk.

Tijdens het veldbezoek werd in de bomen van het deelgebied geen nesten aangetroffen die geschikt zijn voor jaarrond beschermde vogels. Binnen het deelgebied zijn vrijwel geen bomen aanwezig met voldoende hoogte of omvang voor jaarrond beschermde nesten. De bomen die potentieel geschikt zijn staan of net buiten de exploitatiegrens langs de wegen of in tuinen van te behouden woningen. Zolang deze bomen behouden blijven is nader onderzoek niet noodzakelijk.

Binnen de begrenzing van het deelgebied staan woningen die geschikt zijn voor huismus en gierzwaluw. Dit betreffen echter met name de woningen langs de Plaats Langeveld, welke behouden blijven. Vanwege het type dak, de beperkte hoogte en/of het gebrek aan invliegopeningen zijn de woningen aan de Oorberlaan niet geschikt als verblijfplaats voor huismus of gierzwaluw.

Binnen het plangebied staan een aantal woningen welke door de afstand tot de openbare weg en privé terrein niet individueel gecontroleerd zijn op de potentiële geschiktheid voor huismus en gierzwaluw (zie figuur 13). Indien werkzaamheden aan deze woningen gepland worden is een controle bezoek noodzakelijk.



Figuur 13: panden die mogelijk geschikt zijn voor gebouwbewonende vogels, maar vanwege afgeschermdde ligging niet gecontroleerd konden worden.

Toetsing

Met het uitvoeren van werkzaamheden in het projectgebied tijdens de broedperiode (maart t/m juli) kunnen nesten van algemene broedvogels verstoord worden of verloren gaan. Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet verstoord of verwijderd worden. Aangeraden wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Vanwege het ontbreken van geschikte bomen wordt het voorkomen van jaarrond beschermde nesten in bomen uitgesloten. Op privéterreinen en langs wegen staan wel bomen die mogelijk geschikt zijn voor jaarrond beschermde vogels.

De te slopen woningen en panden in deelgebied 4 zijn niet geschikt voor gebouw bewonende vogels als huismus en gierzwaluw. Vier woningen in het gebied konden vanwege de ligging niet gecontroleerd worden op de potentiële aanwezigheid van deze soorten (zie figuur 13). Indien werkzaamheden aan deze woningen plaatsvinden is nadere controle noodzakelijk.

5.4.3 Grondgebonden zoogdieren

De aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van tabel 1 kan niet uitgesloten worden. Het betreffen hoofzakelijk muizen, egel en mol.

Strikt beschermde soorten grondgebonden zoogdieren, zoals strikt beschermde muizen en marters, worden op basis van de verspreidingsgegevens en vanwege het ontbreken van geschikt biotoop niet verwacht.

Toetsing

Met het verwijderen van het aanwezige groen en het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing.

5.4.4 Vleermuizen

De panden langs de Plaats Langeveld zijn zeer geschikt voor gebouw bewonende vleermuizen. Deze woningen zullen gehandhaafd blijven, waardoor negatieve effecten uitgesloten zijn. Vanwege de ligging tussen de kassen of het ontbreken van spouwmuren en andere geschikte invliegopeningen zijn de woningen aan de Oorberlaan niet geschikt voor vleermuizen.

Binnen het plangebied staan een aantal woningen welke door de afstand tot de openbare weg en privé terrein niet individueel gecontroleerd zijn op de potentiële geschiktheid voor vleermuizen (zie figuur 13). Indien werkzaamheden aan deze woningen gepland worden is een controle bezoek noodzakelijk.

Binnen het plangebied zijn bomen aanwezig die potentieel geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Deze bomen bevinden zich echter net buiten de exploitatiegrens langs de wegen of in tuinen van te behouden woningen. Zolang deze bomen behouden blijven is nader onderzoek niet noodzakelijk.

Veel vleermuizen zijn gebonden aan doorgaande lijnvormige structuren als watergangen en bomenrijen om te migreren tussen hun verblijfplaatsen en jachtgebieden. Hiernaast zijn watergangen zelf geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Met name insectrijke gebieden als groene oevers en rommelige, donkere hoeken langs watergangen worden veel gebruikt. Beide biotopen zijn in het deelgebied aanwezig, met name langs de Plaats Langeveld en langs de watergangen in deelgebied 5. Door de gebiedsontwikkeling kunnen deze functies tijdelijk verstoord worden. Echter zullen ze op de lange termijn behouden blijven. Vanwege de aanwezigheid van geschikte alternatieven in de directe omgeving, zoals het naastgelegen park, en het behoud van Plaats Langeveld en langs liggende woningen worden effecten op de lange termijn uitgesloten. Bij uitvoering van werkzaamheden dient wel rekening gehouden te worden met uitstraling van licht.

Toetsing

Vanwege het ontbreken van geschikte bomen wordt het voorkomen van verblijfsplaatsen van vleermuizen in bomen uitgesloten. Op privéterreinen en langs wegen staan wel bomen die mogelijk geschikt zijn voor verblijfsplaatsen van vleermuizen.

De te slopen woningen en panden in deelgebied 4 zijn niet geschikt voor gebouw bewonende vleermuizen. Vier woningen in het gebied konden vanwege de ligging niet gecontroleerd worden op de potentiële aanwezigheid van geschikte verblijfsplaatsen (zie figuur 13). Indien werkzaamheden aan deze woningen plaatsvinden is nadere controle noodzakelijk.

De aanwezige watergangen en het groen maken mogelijk deel uit van vliegroutes en foerageergebied. Echter is er in de directe omgeving voldoende alternatief aanwezig. Nader onderzoek naar vleermuizen is niet noodzakelijk, mits tijdens de werkzaamheden rekening gehouden wordt met uitstraling van licht.

5.4.5 Amfibieën en reptielen

Vanwege aanwezigheid van onverharde delen in het projectgebied kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën van tabel 1, zoals de bruine kikker en gewone pad, niet uitgesloten worden.

Een groot deel van het plangebied is potentieel geschikt als leefgebied voor de rugstreeppad. Dit betreft met name de fases 1 en 5, welke aan het Natura 2000-gebied grenzen en geschikt habitat bieden voor de soort. De rugstreeppad betreft een strikt beschermde soort conform de Europese habitatrichtlijn en behoort tot tabel 3 van de Flora- en Faunawet. Deze soort komt voor in sloten in akker- en graslandgebieden en op braakliggende bouwterreinen. Binnen het plangebied is goed vergraafbare bodem aanwezig en bouw materiaal om onder te schuilen. Regenplassen en sporen van zware voertuigen waar regenwater in is blijven staan, vormen ideaal voortplantingswater: ondiep, snel opwarmend en zonder concurrentie van andere amfibieën of van waterinsecten. In 2004 is de soort niet waargenomen, echter is de rugstreeppad een pionierssoort die zich in korte tijd in een gebied kan vestigen.

Toetsing

Met het afgraven en verwijderen van onverharde delen kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig, maar de zorgplicht is wel van toepassing.

Vanwege de aanwezigheid van geschikt habitat kan het voorkomen van de rugstreeppad in de sloten, graslanden en braakliggende terreinen niet uitgesloten worden. Nader onderzoek is noodzakelijk.

5.4.6 Vissen

Het plangebied is gelegen binnen het verspreidingsgebied van de beschermde kleine modderkruiper en bittervoorn. In 2004 zijn in de watergangen van het deelgebied geen beschermde soorten aangetroffen. Deze komen in de directe omgeving wel voor en kunnen zich in de afgelopen jaren in de sloten gevestigd hebben.

De kleine modderkruiper betreft een soort van de tabel 2 van de Flora- en faunawet. Bij werkzaamheden aan de watergang hoeft voor deze soort geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden, mits er gewerkt wordt conform een geldige gedragscode (bijvoorbeeld van de Unie van Waterschappen).

De bittervoorn betreft een strikt beschermde soort conform de Flora- en faunawet (tabel 3). De poldersloten zijn geschikt leefgebied voor deze soort. Nader onderzoek naar het voorkomen van de soort is noodzakelijk.

Toetsing

Bij werkzaamheden aan de watergangen dient, vanwege de mogelijke aanwezigheid van bittervoorn, nader onderzoek naar voorkomende vissoorten uitgevoerd te worden. Indien negatieve effecten op de bittervoorn niet uitgesloten kunnen worden is ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Indien de kleine modderkruiper aangetroffen wordt is het werken conform aan goedgekeurde gedragscode noodzakelijk.

5.4.7 Overige beschermde soorten

De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Een nadere toetsing is derhalve niet van toepassing voor overige beschermde soorten.

5.5 Deelgebied 5, Monster Noord

5.5.1 Vaatplanten

Het groen in deelgebied 5 bestaat voornamelijk uit intensief onderhouden grasland, braakliggend land en slootkanten. Het braakliggende land (fases 3 en 4) is vrij recent braak komende te liggen en hier zijn werkzaamheden aan de gang. De fases 2 en 6 grenzen aan het Natura 2000-gebied Solleveld en Kapittelduinen. De exploitatie grens is buiten de begrenzing van het natuurgebied gelegen. Dit grensgebied wordt momenteel gebruikt als hondenuitlaatzone en heeft een zeer voedselrijk karakter.

Het deelgebied heeft een voedselrijk karakter. Dit is geen geschikt habitat voor beschermde flora. Tijdens het veldonderzoek in 2004 zijn geen beschermde flora aangetroffen en vanwege het biotoop en de gaande werkzaamheden worden deze ook nu niet verwacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Toetsing

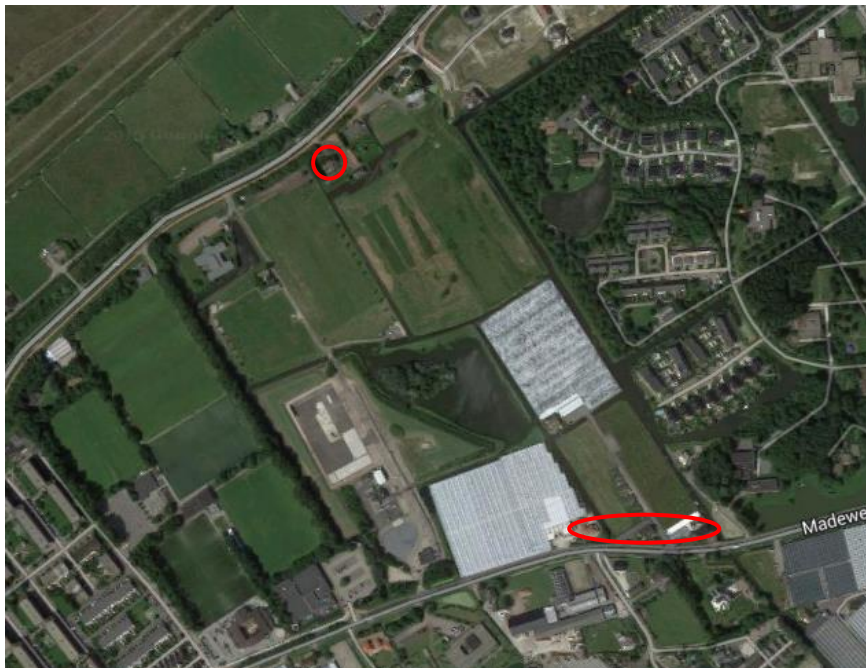
Vanwege het ontbreken van geschikt habitat wordt het voorkomen van beschermde flora in deelgebied 5 uitgesloten.

5.5.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek op 18 maart 2015 zijn onder andere wilde eend, ekster en meerkoet waargenomen. De aanwezigheid van nesten van algemeen voorkomende broedvogels in de oevers, beplanting en bomen is waarschijnlijk.

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig welke geschikt zijn voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

De woningen in de fases 2 en 6 vormen geen geschikt broedbiotoop voor gierzwaluwen of huismussen, vanwege het ontbreken van geschikte invliegopeningen. In de fases 3 en 4 staan een aantal panden welke mogelijk geschikt zijn voor de huismus (zie figuur 14). Indien werkzaamheden aan deze woningen plaatsvinden is nader onderzoek naar de huismus noodzakelijk. Vanwege het type dak en/of de hellingshoek zijn de woningen niet geschikt voor de gierzwaluw.



Figuur 14: geschikt panden voor huismus en vleermuis

Toetsing

Met het uitvoeren van werkzaamheden in het projectgebied tijdens de broedperiode (maart t/m juli) kunnen nesten van algemene broedvogels verstoord worden of verloren gaan. Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet verstoord of verwijderd worden. Aangeraden wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig welke geschikt zijn voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Een woning langs de Haagweg en de woningen langs de Madeweg zijn potentieel geschikt voor de huismus. Indien werkzaamheden aan deze woningen plaatsvinden is naderonderzoek noodzakelijk.

5.5.3 Grondgebonden zoogdieren

De aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van tabel 1 kan niet uitgesloten worden. Het betreffen hoofzakelijk muizen, egel en mol.

Strikt beschermde soorten grondgebonden zoogdieren, zoals strikt beschermde muizen en marters, worden op basis van de verspreidingsgegevens en vanwege het ontbreken van geschikt biotoop niet verwacht.

Toetsing

Met het verwijderen van het aanwezige groen en het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing.

5.5.4 Vleermuizen

Vanwege de afwezigheid van bomen met geschikte holtes en spleten in deelgebied 5 wordt het voorkomen van verblijfplaatsen van boom bewonende vleermuizen uitgesloten.

Vanwege het ontbreken van geschikte spleten, betimmering en spouwmuuren en/of vanwege de verlichting bieden de panden in fase 2 en 6 geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in bebouwing van fase 2 en 6 kan hierdoor uitgesloten worden.

De panden langs de Haagweg en Madeweg die zijn aangegeven in figuur 14 zijn potentieel geschikt voor verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen. Indien werkzaamheden aan deze huizen uitgevoerd worden is nader onderzoek noodzakelijk.

Veel vleermuizen zijn gebonden aan doorgaande lijnvormige structuren als watergangen en bomenrijen om te migreren tussen hun verblijfplaatsen en jachtgebieden. Hiernaast zijn watergangen zelf geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Met name insectrijke gebieden als groene oevers en rommelige, donkere hoeken langs watergangen worden veel gebruikt.

Met name de waterplas in het midden van het plangebied biedt zeer geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Deze ligt echter buiten de exploitatiegrens van De Westlandse Zoom en zal gehandhaafd worden. Negatieve effecten worden uitgesloten. Vanwege de aanwezigheid van groene structuren in de omgeving en omliggende watergangen wordt de aanwezigheid van belangrijke, essentiële vliegroutes uitgesloten. Bij uitvoering van werkzaamheden dient wel rekening gehouden te worden met uitstraling van licht.

Toetsing

Woningen langs de Haagweg en Madeweg zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor gebouw bewonende vleermuizen (zie figuur 13). Indien werkzaamheden aan deze woningen plaatsvinden is nadere controle noodzakelijk. De te slopen woningen en panden in fase 2 en 6 zijn niet geschikt voor gebouw bewonende vleermuizen.

Vanwege het ontbreken van geschikte bomen wordt het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen uitgesloten.

De aanwezige watergangen en het groen maken mogelijk deel uit van vliegroutes en foerageergebied. Echter is er in de directe omgeving voldoende alternatief aanwezig. Nader onderzoek naar vleermuizen is niet noodzakelijk, mits tijdens de werkzaamheden rekening gehouden wordt met uitstraling van licht.

5.5.5 *Amfibieën en reptielen*

Vanwege aanwezigheid van onverharde delen in het projectgebied kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën van tabel 1, zoals de bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad, niet uitgesloten worden.

Een groot deel van het plangebied is potentieel geschikt als leefgebied voor de rugstreeppad. Dit betreft met name de fases 3 en 4. Door de aanwezigheid van honden langs de fases 2 en 6, worden deze minder geschikt geacht voor de rugstreeppad. De rugstreeppad betreft een strikt beschermde soort conform de Europese habitatrichtlijn en behoort tot tabel 3 van de Flora- en Faunawet. Deze soort komt voor in sloten in akker- en graslandgebieden en op braakliggende bouwterreinen. Binnen het plangebied is goed vergraafbare bodem aanwezig en bouw materiaal om onder te schuilen. Regenplassen en sporen van zware voertuigen waar regenwater in is blijven staan, vormen ideaal voortplantingswater: ondiep, snel opwarmend en zonder concurrentie van andere amfibieën of van waterinsecten. In 2004 is de soort niet waargenomen, echter is de rugstreeppad een pionierssoort die zich in korte tijd in een gebied kan vestigen.

Toetsing

Met het afgraven en verwijderen van onverharde delen kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig, maar de zorgplicht is wel van toepassing.

Vanwege de aanwezigheid van geschikt habitat kan het voorkomen van de rugstreeppad in de sloten, graslanden en braakliggende terreinen van fases 3 en 4 niet uitgesloten worden. Nader onderzoek is noodzakelijk.

5.5.6 *Vissen*

Het plangebied is gelegen binnen het verspreidingsgebied van de beschermde kleine modderkruiper en bittervoorn. In 2004 zijn in de watergangen van het deelgebied geen beschermde soorten aangetroffen. Deze komen in de directe omgeving wel voor en kunnen zich in de afgelopen jaren in de sloten gevestigd hebben.

De kleine modderkruiper betreft een soort van de tabel 2 van de Flora- en faunawet. Bij werkzaamheden aan de watergang hoeft voor deze soort geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden, mits er gewerkt wordt conform een geldige gedragscode (bijvoorbeeld van de Unie van Waterschappen).

De bittervoorn betreft een strikt beschermde soort conform de Flora- en faunawet (tabel 3). De poldersloten zijn geschikt leefgebied voor deze soort. Nader onderzoek naar het voorkomen van de soort is noodzakelijk.

Toetsing

Bij werkzaamheden aan de watergangen dient, vanwege de mogelijke aanwezigheid van bittervoorn, nader onderzoek naar voorkomende vissoorten uitgevoerd te worden. Indien negatieve effecten op de bittervoorn niet uitgesloten kunnen worden is ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Indien de kleine modderkruiper aangetroffen wordt is het werken conform aan goedgekeurde gedragscode noodzakelijk.

5.5.7 *Overige beschermde soorten*

De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Een nadere toetsing is derhalve niet van toepassing voor overige beschermde soorten.

5.6 Deelgebied 6, Wensloot

5.6.1 Vaatplanten

Het groen in deelgebied 6 bestaat voornamelijk uit intensief onderhouden bermen, rietoevers en tuinen. Binnen het plangebied zijn op 18 maart 2015 geen beschermde planten aangetroffen, deze worden vanwege het voedselrijk karakter ook niet verwacht.

Toetsing

Vanwege het ontbreken van geschikt habitat wordt het voorkomen van beschermde flora in deelgebied 6 uitgesloten.

5.6.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek op 18 maart 2015 zijn onder andere wilde eend, fuut en zwaan waargenomen. De aanwezigheid van nesten van algemeen voorkomende broedvogels in de oevers is waarschijnlijk.

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig welke geschikt zijn voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

De woningen langs de Wensloot zijn geschikt voor de huismus. Vanwege het gebrek aan invliegopeningen tussen dakpannen worden verblijfsplaatsen van gierzwaluwen niet verwacht. Indien werkzaamheden aan de woningen plaatsvinden is nader onderzoek noodzakelijk.

Toetsing

Met het uitvoeren van werkzaamheden in het projectgebied tijdens de broedperiode (maart t/m juli) kunnen nesten van algemene broedvogels verstoord worden of verloren gaan. Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet verstoord of verwijderd worden. Aangeraden wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

De woningen langs de Wensloot zijn geschikt voor de huismus zijn potentieel geschikt voor de huismus. Indien werkzaamheden aan deze woningen plaatsvinden is naderonderzoek noodzakelijk. Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig welke geschikt zijn voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.6.3 Grondgebonden zoogdieren

De aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van tabel 1 kan niet uitgesloten worden. Het betreffen hoofzakelijk muizen, egel en mol.

Strikt beschermde soorten grondgebonden zoogdieren, zoals strikt beschermde muizen en marters, worden op basis van de verspreidingsgegevens en vanwege het ontbreken van geschikt biotoop niet verwacht.

Toetsing

Met het verwijderen van het aanwezige groen en het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing.

5.6.4 Vleermuizen

Vanwege de afwezigheid van bomen met geschikte holtes en spleten in deelgebied 6 wordt het voorkomen van verblijfsplaatsen van boom bewonende vleermuizen uitgesloten.

De panden langs de Wensloot zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor gebouw bewonende vleermuizen. Indien werkzaamheden aan deze huizen uitgevoerd worden is nader onderzoek noodzakelijk.

Veel vleermuizen zijn gebonden aan doorgaande lijnvormige structuren als watergangen en bomenrijen om te migreren tussen hun verblijfplaatsen en jachtgebieden. Hiernaast zijn watergangen zelf geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Met name insectrijke gebieden als groene oevers en rommelige, donkere hoeken langs watergangen worden veel gebruikt.

De Wensloot is zeer geschikt als vliegroute en foerageergebied. Vanwege de geplande groene inrichting als park en ecologische verbinding komt deze functie niet in gevaar. Wel dient bij de uitvoering van de werkzaamheden rekening gehouden te worden met uitstraling van licht naar de wensloot. Een oever van de watergang dient ten alle tijden donker te blijven.

Toetsing

De Wensloot maakt hoogst waarschijnlijk deel uit van vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen. Deze vliegroute dient ten allen tijde instant gehouden te worden. Tijdens uitvoering van de werkzaamheden dient een oever van de watergang altijd donker te blijven.

De woningen langs de Wensloot zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor gebouw bewonende vleermuizen. Indien werkzaamheden aan de woningen plaatsvinden is nader onderzoek noodzakelijk.

5.6.5 Amfibieën en reptielen

Vanwege aanwezigheid van onverharde delen in het projectgebied kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën van tabel 1, zoals de bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad, niet uitgesloten worden.

Het gehele deelgebied is potentieel geschikt als leefgebied voor de rugstreeppad. De rugstreeppad betreft een strikt beschermde soort conform de Europese habitatrichtlijn en behoort tot tabel 3 van de Flora- en Faunawet. Deze soort komt voor in sloten in akker- en graslandgebieden. Regenplassen in weilanden vormen ideaal voortplantingswater: ondiep, snel opwarmend en zonder concurrentie van andere amfibieën of van waterinsecten. In 2004 is de soort niet waargenomen, echter is de rugstreeppad een pionierssoort die zich in korte tijd in een gebied kan vestigen.

Toetsing

Met het afgraven en verwijderen van onverharde delen kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig, maar de zorgplicht is wel van toepassing.

Vanwege de aanwezigheid van geschikt habitat kan het voorkomen van de rugstreeppad in de sloten, graslanden en braakliggende terreinen van fases 3 en 4 niet uitgesloten worden. Nader onderzoek is noodzakelijk.

5.6.6 Vissen

Het plangebied is gelegen binnen het verspreidingsgebied van de beschermde kleine modderkruiper en bittervoorn. Beide soorten komen voor in de Wensloot ^(bron: 20). De sloten in het deelgebied staan in directe verbinding met de Wensloot.

De kleine modderkruiper betreft een soort van de tabel 2 van de Flora- en faunawet. Bij werkzaamheden aan de watergang hoeft voor deze soort geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden, mits er gewerkt wordt conform een geldige gedragscode (bijvoorbeeld van de Unie van Waterschappen).

De bittervoorn betreft een strikt beschermde soort conform de Flora- en faunawet (tabel 3). De poldersloten zijn geschikt leefgebied voor deze soort. Nader onderzoek naar het voorkomen van de soort is noodzakelijk.

Toetsing

Bij werkzaamheden aan de watergangen dient, vanwege de mogelijke aanwezigheid van bittervoorn, nader onderzoek naar voorkomende vissoorten uitgevoerd te worden. Indien negatieve effecten op de bittervoorn niet uitgesloten kunnen worden is ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Indien de kleine modderkruiper aangetroffen wordt is het werken conform aan goedgekeurde gedragscode noodzakelijk.

5.6.7 *Overige beschermde soorten*

De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Een nadere toetsing is derhalve niet van toepassing voor overige beschermde soorten.

6 CONCLUSIE EN MAATREGELEN

6.1 Beschermde natuurgebieden

Uit de effectbeoordeling in het beheerplan Solleveld & Kapittelduinen blijkt dat de hoge stikstofdepositie op de verschillende habitattypen een verslechterend effect hebben, maar dat andere knelpunten veelal een groter probleem vormen. In het beheerplan Solleveld & Kapittelduinen wordt geconcludeerd dat er na uitvoering van de maatregelen uit de PAS-analyse geen effecten van de stikstofdepositie door een toename van woningbouw te verwachten zijn.

Echter zijn er nog veel onzekerheden in de berekening en de gestelde verwachtingen. Hierdoor kunnen effecten van nieuwe grootschalige ontwikkelingen op het gebied van recreatie, bedrijvigheid, industrie, woningbouw en infrastructuur in de directe nabijheid van het Natura 2000-gebied niet uitgesloten worden. In het kader van het project Westlandse Zoom dient afstemming plaats te vinden met het Bevoegd Gezag, de Provincie Zuid Holland (paragraaf 9.5.2, pag. 182, beheerplan Solleveld & Kapittelduinen¹⁹).

6.2 Beschermde soorten

Op basis van een locatiebezoek en een literatuurstudie is geïnventariseerd welke beschermde soorten er in de verschillende deelgebieden van De Westlandse Zoom aanwezig kunnen zijn. Aan de hand van de projectbeschrijving is getoetst of het project in strijd is met de Flora- en faunawet. De conclusie van de toetsing worden hieronder weergegeven. De tabellen op de volgende pagina geven een beknopte weergaven van de mogelijke effecten en noodzakelijk onderzoeken volgens de Flora- en faunawet of Habitatrichtlijn.

6.2.1 Beschermde soorten per deelgebied:

De potentieel aanwezige strikt beschermde soorten zijn onderstaand aangegeven per deelgebied. De soorten en de vervolgstappen zijn tevens weergegeven in de tabellen 1 en 2. Inventarisaties aan de woningen hoeven alleen uitgevoerd te worden indien daadwerkelijk werkzaamheden aan de betreffende woningen uitgevoerd gaan worden. Geadviseerd wordt om wel gebied dekkend (uitgezonderd deelgebied 3, Het Dorp) de aanwezigheid van rugstreepad en beschermde vissoorten te onderzoeken.

Deelgebied 1: De Gouw

- Huismus in woningen aan Poeldijkseweg;
- Vleermuizen in woningen aan Poeldijkseweg;
- Rugstreepad in fase 2 en 3;
- Beschermde vissen in watergangen.

De betreffende woningen zijn aangegeven in figuur 10, pagina 16.

Deelgebied 2: De Kreken

- Potentieel jaarrond beschermde vogels in bomen op privé terreinen;
- Huismus en Gierzwaluw in fase 2, 3 en 4;
- Vleermuizen in een pand in fase 1 en in woningen fase 2,3 en 4;
- Potentiele belangrijke vliegroutes in fase 2, 3 en 4;
- Rugstreepad in gehele deelgebied;
- Beschermde vissen in watergangen.

De betreffende woningen zijn aangegeven in figuur 11 en 12, pagina 19 en 20.

Deelgebied 3: Het Dorp

- Huismus in pand Anjerstraat-Verburghlaan (fase 3);
- Vleermuizen in pand Anjerstraat- Verburghlaan (fase 3).

Deelgebied 4: Westmade

- Extra check gebouw bewonende vogels en vleermuizen noodzakelijk bij vier woningen;
- Rugstreepad in het gehele plangebied;
- Beschermde vissen in watergangen.

De betreffende woningen waar een extra controle nodig is indien hier werkzaamheden gaan plaatsvinden zijn aangegeven in figuur 13 op pagina 24.

Deelgebied 5: Monster Noord

- Huismus in woningen aan Haagweg en Madeweg;
- Vleermuis in woningen aan Haagweg en Madeweg;
- Rugstreppad in fase 3 en 4;
- Beschermde vissen in watergangen.

De betreffende woningen zijn aangegeven in figuur 14, pagina 27.

Deelgebied 6: Wensloot

- Huismus in de woningen langs de Wensloot;
- Vleermuis in de woningen langs de Wensloot;
- Vliegroute vleermuizen langs Wensloot;
- Rugstreppad in gehele gebied.

6.2.2 Algemene aanbevelingen

In alle plangebieden komen langs waterkanten, in struweel en in bomen algemene broedvogels voor. Alle in Nederland broedende vogels zijn strikt beschermd en mogen tijdens het broeden niet verstoord worden. De meeste vogels broeden in de periode maart tot en met juli.

Werkzaamheden aan het groen worden in deze periode afgeraden. Indien werkzaamheden in de periode maart t/m juli moeten worden uitgevoerd, dient de aanwezigheid van vogelnesten voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden. Indien vogelnesten aangetroffen worden, dienen de werkzaamheden nabij het nest uitgesteld te worden totdat de jongen uitgevlogen zijn of dient een verstoringvrije zone rond het nest opgesteld te worden.

Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van de potentieel aanwezige tabel 1-soorten geldt een vrijstelling. Vanwege de beperkte omvang van de activiteiten en de beperkte geschiktheid van het projectgebied wordt het niet noodzakelijk geacht om gerichte maatregelen voor tabel 1-soorten te treffen in het kader van de Zorgplicht.

6.3 Onderzoekperiodes

Onderstaand de verschillende onderzoekperiodes per soortgroep (aangegeven met groen). Uitgezonderd de vis-inventarisatie bestaan de onderzoeken uit verschillende veldbezoeken verspreid over de aangegeven periode. Vis onderzoek betreft een eenmalige steeksgewijze bemonstering bij geschikte temperaturen (watertemperatuur onder de 25°C en boven de 0°C)

Soortgroep	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt
Huismus								
Gierzwaluw								
Jaarrond beschermde vogels								
Vleermuizen								
Rugstreppad								
Vissen								

Tabel 1: Mogelijk voorkomende soorten in de deelgebieden

Deelgebied	Flora	Vogels	Zoog dieren	Vleermuizen	Amfibieën	Vissen	Kaarten
1 De Gouw	n.v.t.	Huismus woningen Poeldijkse weg	n.v.t.	Poeldijkseweg 30	Rugstreepad Fase 2 en 3	Kleine modderkruiper en bittervoorn	Figuur 10, pag. 16
2 De Kreken	n.v.t.	Jaarrond beschermde vogels, huismus en gierzwaluw	n.v.t.	Verblijfsplaatsen in 1 pand fase 1 en woningen in fase 2,3 en 4. Vliegroutes in fase 2, 3 en 4	Rugstreepad gehele deelgebied	Kleine modderkruiper en bittervoorn	Figuur 11+12, pag. 19+20
3 Het Dorp	n.v.t.	Huismus pand Verburghlaan-Anjerstraat	n.v.t.	Vleermuizen in pand Verburghlaan- Anjerstraat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4 Westmade	n.v.t.	Bij geplande werkzaamheden check vier afgelegen woningen	n.v.t.	Bij geplande werkzaamheden check vier afgelegen woningen	Rugstreepad in gehele deelgebied	Kleine modderkruiper en bittervoorn	Figuur 13, pag. 24
5 Monster Noord	n.v.t.	Huismus in woningen Haagweg en Madeweg	n.v.t.	Vleermuizen in woningen Haagweg en Madeweg	Rugstreepad in fase 3 en 4	Kleine modderkruiper en bittervoorn	Figuur 14, pag. 27
6 Wensloot	n.v.t.	Huismus in woningen langs Wensloot	n.v.t.	Vleermuizen in woningen en in stand houden vliegroute	Rugstreepad in gehele deelgebied.	Kleine modderkruiper en bittervoorn	n.v.t.

Tabel 2: Noodzakelijk onderzoeken in de deelgebieden

Deelgebied	Vogels	Vleermuizen	Amfibieën	Vissen
1 De Gouw	Ja, indien werkzaamheden woningen Poeldijkseweg	Ja, indien werkzaamheden Poeldijkseweg 30	Rugstreepad in fase 2 en 3	Kleine modderkruiper en bittervoorn
2 De Kreken	Ja, indien kap grotere bomen (voorafgaand controle) en bij werkzaamheden woningen	Ja, indien werkzaamheden woningen en naar vliegroutes in fase 2, 3 en 4	Rugstreepad gehele deelgebied	Kleine modderkruiper en bittervoorn
3 Het Dorp	Bij werkzaamheden pand Verburghlaan-Anjerstraat	Bij werkzaamheden pand Verburghlaan- Anjerstraat	n.v.t.	n.v.t.
4 Westmade	Bij geplande werkzaamheden check vier afgelegen woningen	Bij geplande werkzaamheden check vier afgelegen woningen	Rugstreepad gehele deelgebied	Kleine modderkruiper en bittervoorn
5 Monster Noord	Ja, bij geplande werkzaamheden aan woningen Haagweg en Madeweg	Ja, bij geplande werkzaamheden aan woningen Haagweg en Madeweg	Rugstreepad in fase 3 en 4	Kleine modderkruiper en bittervoorn
6 Wensloot	Ja, bij werkzaamheden woningen	Ja, bij werkzaamheden woningen en in stand houden vliegroute	Rugstreepad gehele deelgebied.	Kleine modderkruiper en bittervoorn

7 REFERENTIES

Algemene natuur- en beleidsinformatie

1. 'Flora- en faunawet', Ministerie van LNV, Den Haag, 2002.
2. 'Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet', Staatscourant, Den Haag, 2 februari 2005.
3. 'Natuurbeschermingswet 1998', Ministerie van LNV, 1 oktober 2005.
4. 'Handreiking Flora- en faunawet', W.R.M. van Heusden & S.J. Vreugdenhil, Dienst landelijk gebied, oktober 2008.
5. 'Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998', ministerie van LNV, www.minlnv.nl.
6. 'Handreiking Bestemmingsplan en Natuurwetgeving', Directie Natuur, Ministerie van LNV, www.minlnv.nl.
7. 'Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet', Dienst Regelingen, Ministerie van LNV, augustus 2009.
8. 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep', Dienst Regelingen, Den Haag, september 2009.

Algemene verspreidingsgegevens en verspreidingsatlassen

9. 'Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, 24 januari 2012.
10. www.waarneming.nl
11. www.ravon.nl
12. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008', K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft, december 2008.
13. www.zoogdiervereniging.nl
14. www.sovon.nl
15. www.anemoon.nl

Locatie specifieke informatie en internetpagina's

16. Waarneming Aqua-Terra Nova tijdens het locatiebezoek ten behoeve van deze Eco-effectscan.
17. 'Gedragscode Flora- en Faunawet, Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting', Stadswerk, augustus 2010.
18. www.pzh.nl: informatie over de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur
19. Beheerplan Solleveld & Kapittelduinen, 2012-2017, Provincie Zuid Holland
20. Veldinventarisatie en ecologische werkprotocol, vispaaiplaatsen Wennetjessloot, mei 2014, Rapport BC9967-101-106, Royal Haskoning/DHV, Den Haag, Hoogheemraadschap van Delfland.
21. Programma van Eisen, Projectbureau Westlandse Zoom, november 2005

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

Natuurbeschermingswet 1998

De natuurbeschermingswet 1998 heeft als doel het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden in Nederland. Hierin kan onderscheid worden gemaakt in Beschermd Natuurmonumenten en Natura2000-gebieden (zie box). Beschermd Natuurmonumenten omvatten zowel particuliere als staatseigendommen.

Handelingen binnen de beschermde gebieden worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Handelingen of activiteiten binnen én buiten beschermde natuurgebieden die schadelijk kunnen zijn voor de doelstellingen van het gebied zijn verboden, tenzij de minister van EL&I of de provincie een vergunning heeft verleend. Hierbij wordt het 'Nee, tenzij' principe gebruikt en dient rekening gehouden te worden met invloeden van buiten het beschermde natuurgebied, de zogeheten 'externe werking'. Aanvullend dient rekening gehouden te worden met de cumulatie van effecten in relatie tot andere projecten of plannen.

Ecologische Hoofdstructuur

In de EHS worden natuurgebieden onderling tot een samenhangend netwerk verbonden, o.a. via ecologische verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer;
- robuuste verbindingen en grote wateren.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is in het Natuurbeleidsplan geïntroduceerd en het beleid is in de Nota Ruimte overgenomen. De juridische doorwerking van het rijksbeleid van de EHS wordt in de AMvB Ruimte, als onderdeel van de Wet Ruimtelijke Ordening, geborgd. De Provincie is verantwoordelijk voor de aanwijzing, begrenzing en de doelstelling van de EHS-gebieden in een verordening, in veel gevallen een natuurbeheerplan. De provinciale verordening bevat tevens regels voor bestemmingsplannen in de EHS. Dit betreft, conform de Spelregels EHS, een regeling over compensatie die er ten minste voor moet zorgen dat er geen netto verlies aan oppervlakte, samenhang of kwaliteit van de Ecologische Hoofdstructuur optreedt en dat compensatie op de juiste wijze plaatsvindt. Tot slot zorgt de provinciale verordening ervoor dat de gemeente dit in de toelichting van het bestemmingsplan verantwoordt.

Voor de EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe activiteiten die de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur significant aantasten zijn verboden, tenzij sprake is van groot openbaar belang, er geen andere mogelijkheden voor realisatie zijn en de negatieve gevolgen beperkt en gecompenseerd worden."

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Ingevolge het 'nee, tenzij principe' zijn handelingen in strijd met de Flora- en Faunawet per definitie verboden. De verboden handelingen zijn opgenomen in de verbodsbepalingen:

- Art. 8: verbod op het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.
- Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daartoe opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 10: verbod op het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.
- Art. 11: verbod op het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.
- Art. 13: verbod op planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, of onder zich te hebben.

Aanvullend is in de Flora- en faunawet een zorgplicht opgenomen (artikel 2 Flora- en Faunawet). Uit de zorgplicht volgt dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelingen achterwege te laten, dan wel alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van hem geveerd kunnen worden om de gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

Ontheffing Flora- en faunawet (artikel 75)

Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het project geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het project een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het project aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in drie tabellen met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de volgende paragraaf besproken. Voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1) geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (tabel 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (tabel 3) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Vogels

Van alle inheemse vogelsoorten zijn de nesten gedurende het broeden beschermd. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend, omdat de verstoring eenvoudig voorkomen kan worden door de activiteiten buiten het broedseizoen uit te voeren. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Deze vogelsoorten zijn in vier categorieën ingedeeld⁽⁸⁾:

- Cat 1 betreft vogelsoorten die het nest jaarrond gebruiken als vaste verblijfplaats,
- Cat 2 betreft koloniebroeders die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 3 betreft overige vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 4 betreft vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen.

Tot slot zijn de nesten van enkele vogelsoorten (uit Cat 5) alleen jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de omgeving van een projectgebied geen of onvoldoende alternatieve geschikte nestplaatsen aangeboden worden.

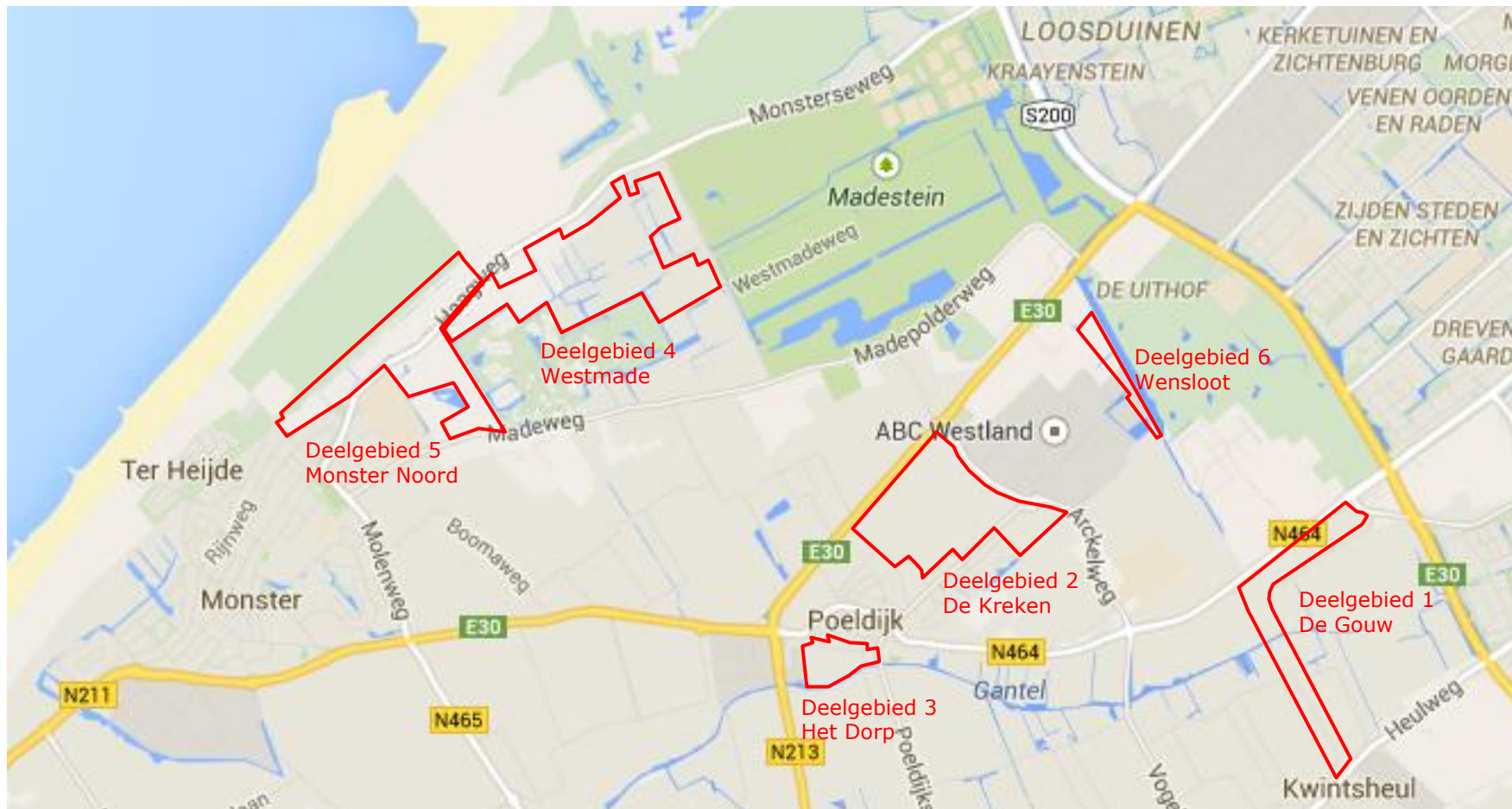
Voor beschadiging of vernietiging van jaarrond beschermde vogelnesten (art. 11) kan alleen ontheffing worden verleend, indien het project een belang uit de Vogelrichtlijn dient.

Gedragscode

In een gedragscode is beschreven hoe tijdens de uitvoering van werkzaamheden de schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. De gedragscode moet aangeven hoe er in de praktijk "zorgvuldig wordt gehandeld". De gedragscode kan zelf worden opgesteld en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de minister van EL&I. Indien men aantoonbaar werkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geldt voor bepaalde activiteiten in het leefgebied van soorten van tabel 2 een vrijstelling. Voor bestendig beheer en onderhoudswerkzaamheden in natuurbeheer, landbouw of bosbouw geldt de gedragscode ook voor soorten uit tabel 3, met uitzondering van de soorten die ook onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn vallen.

BIJLAGE 2 PROJECTGEBIEDEN

Bron: Google-maps




Globale ligging van de zes deelgebieden. Begrenzing van de gebieden (rood omlijnt) bij benadering.

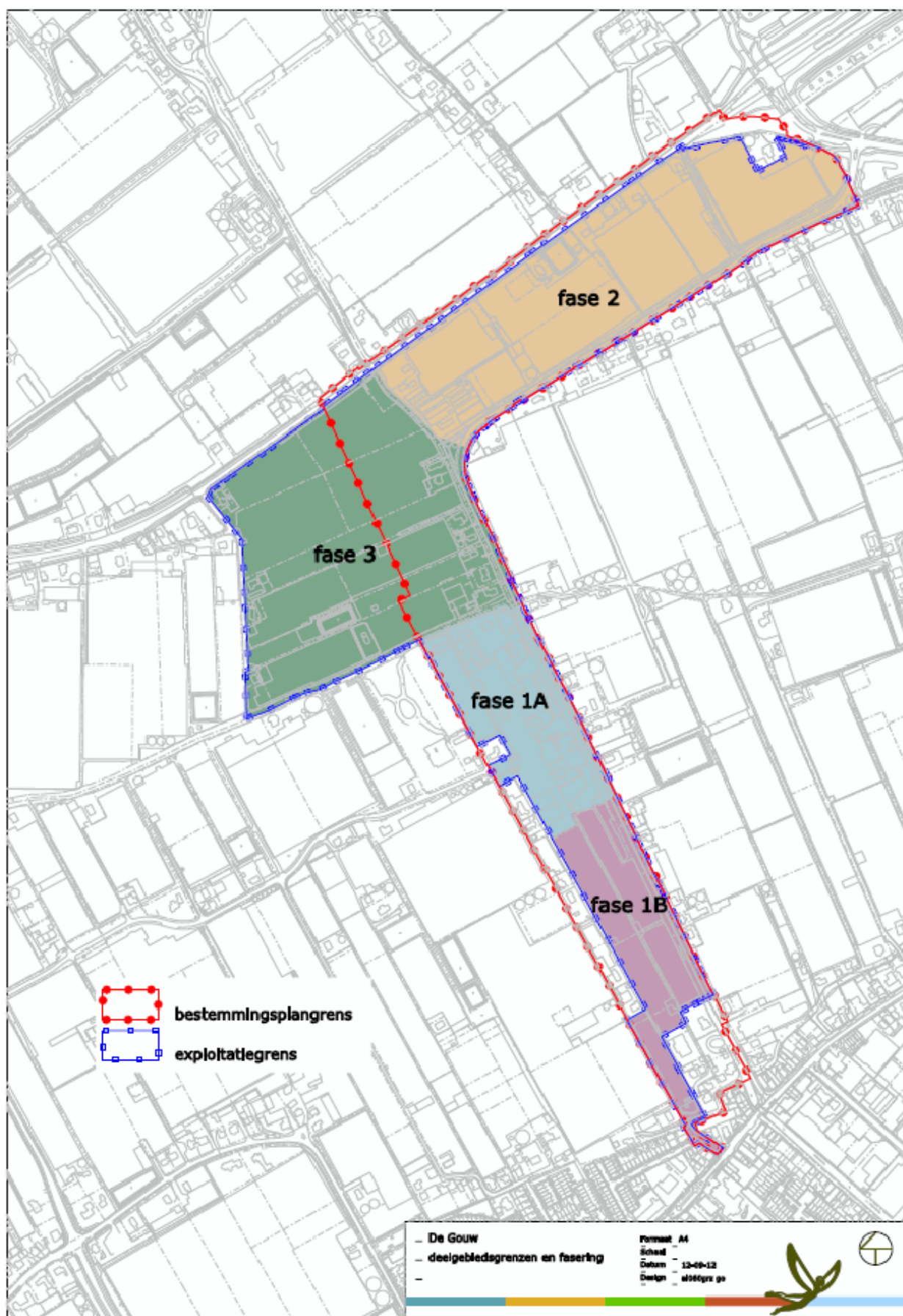
BIJLAGE 3 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Kaarten van <http://www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/VRM>

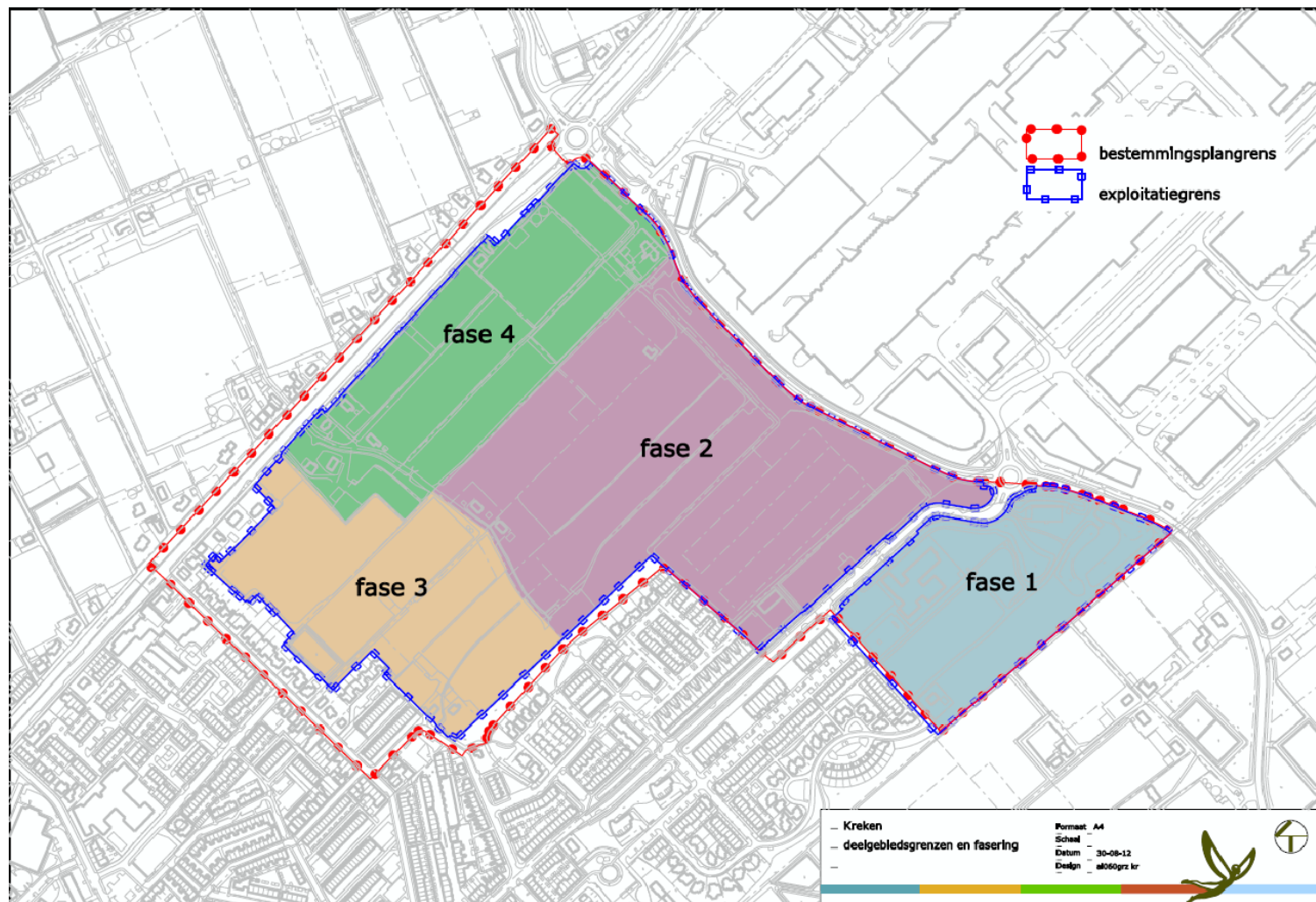


 = Projectgebied, begrenzing is indicatief aangegeven

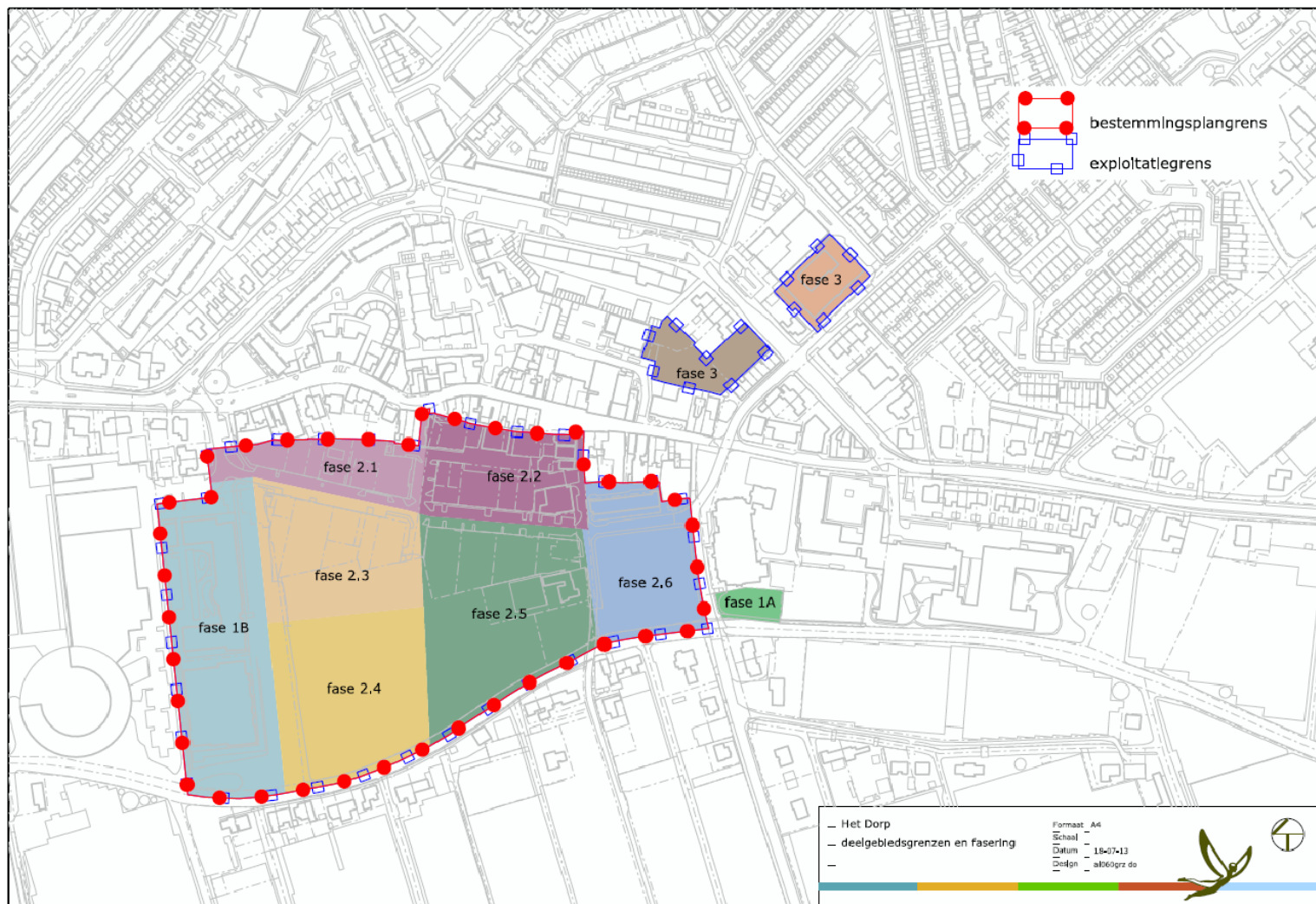
Kaart deelgebied 1: begrenzing deelgebied en de fases.



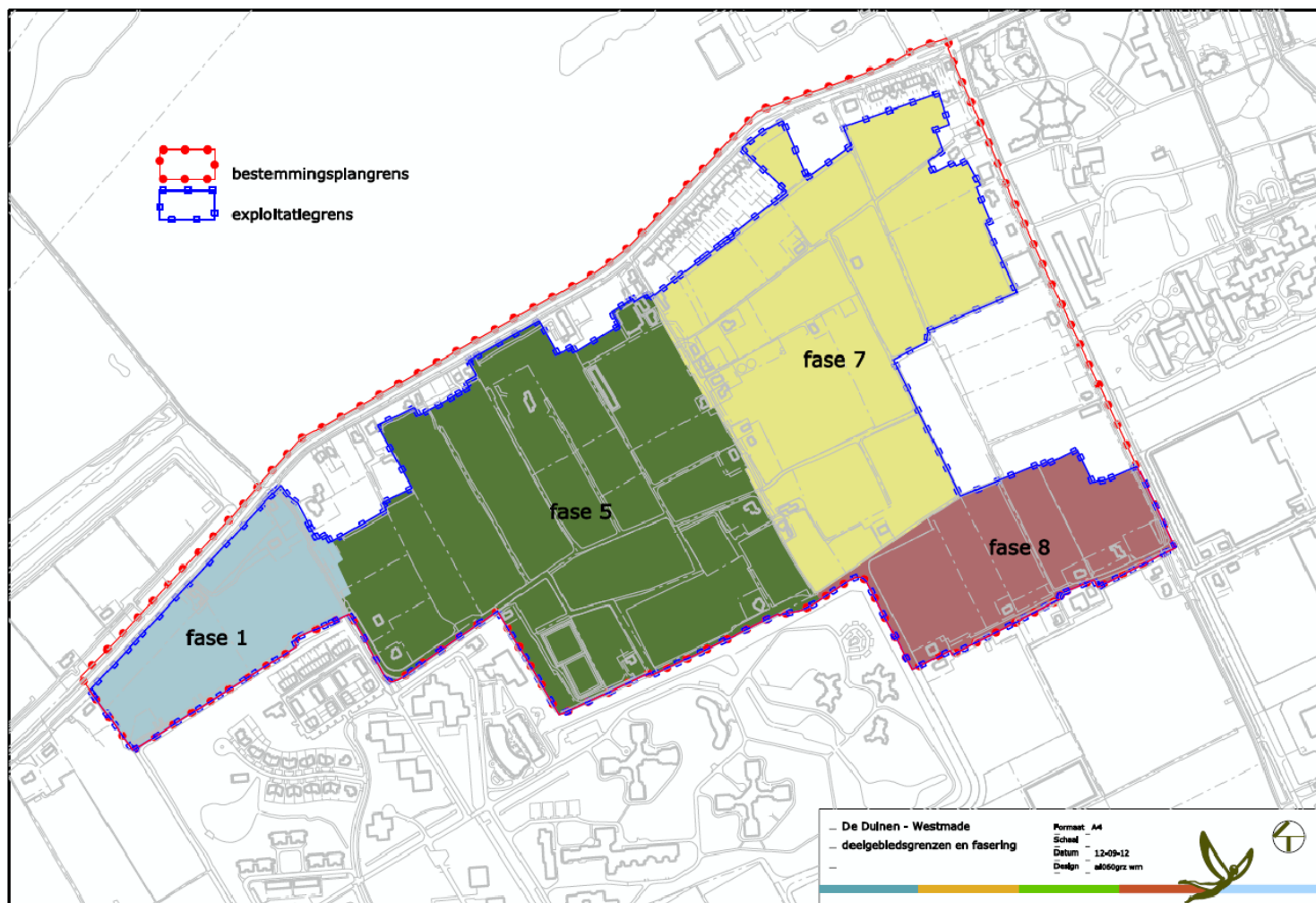
Kaart deelgebied 2: begrenzing deelgebied en de fases.



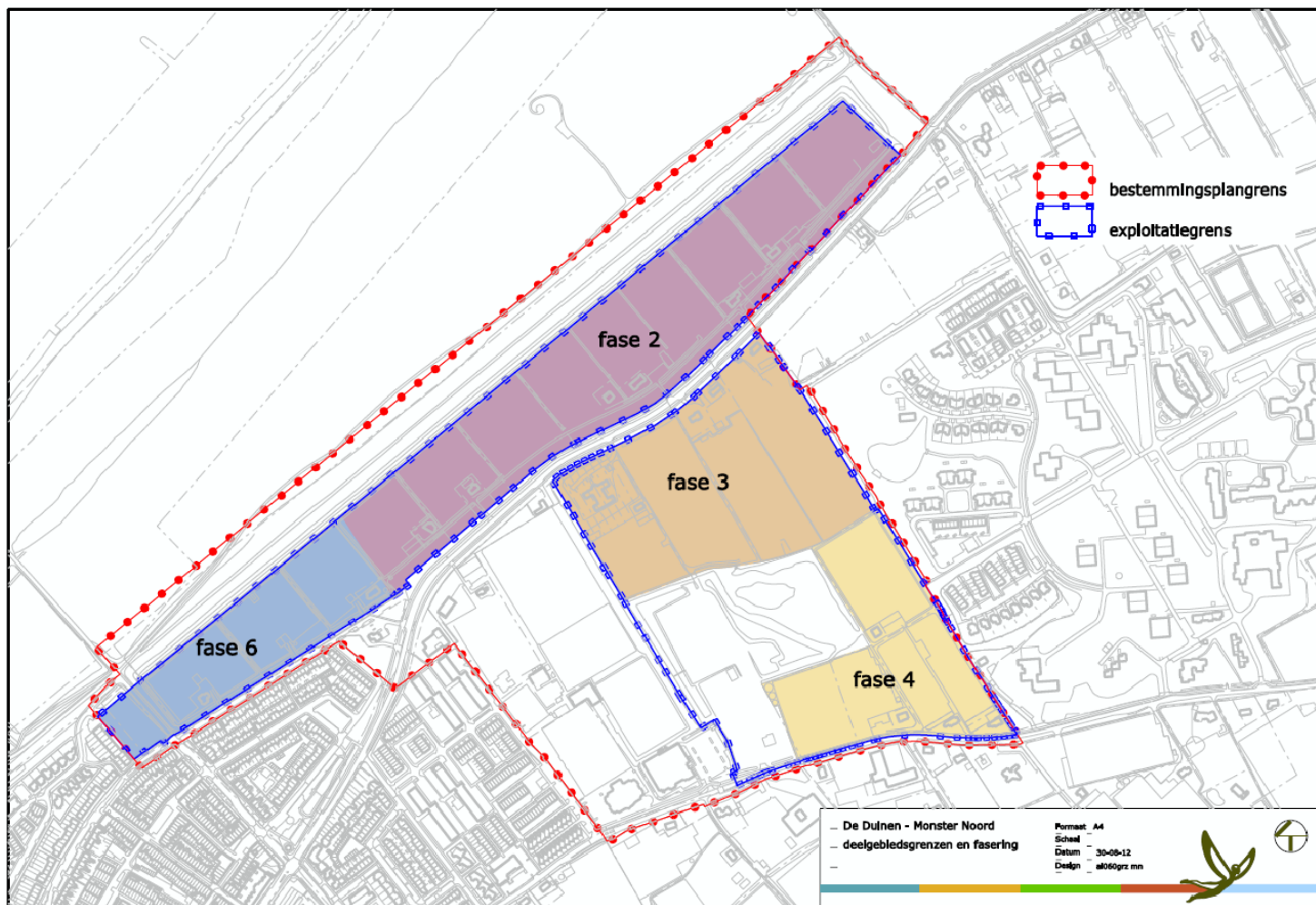
Kaart deelgebied 3: begrenzing deelgebied en de fases.



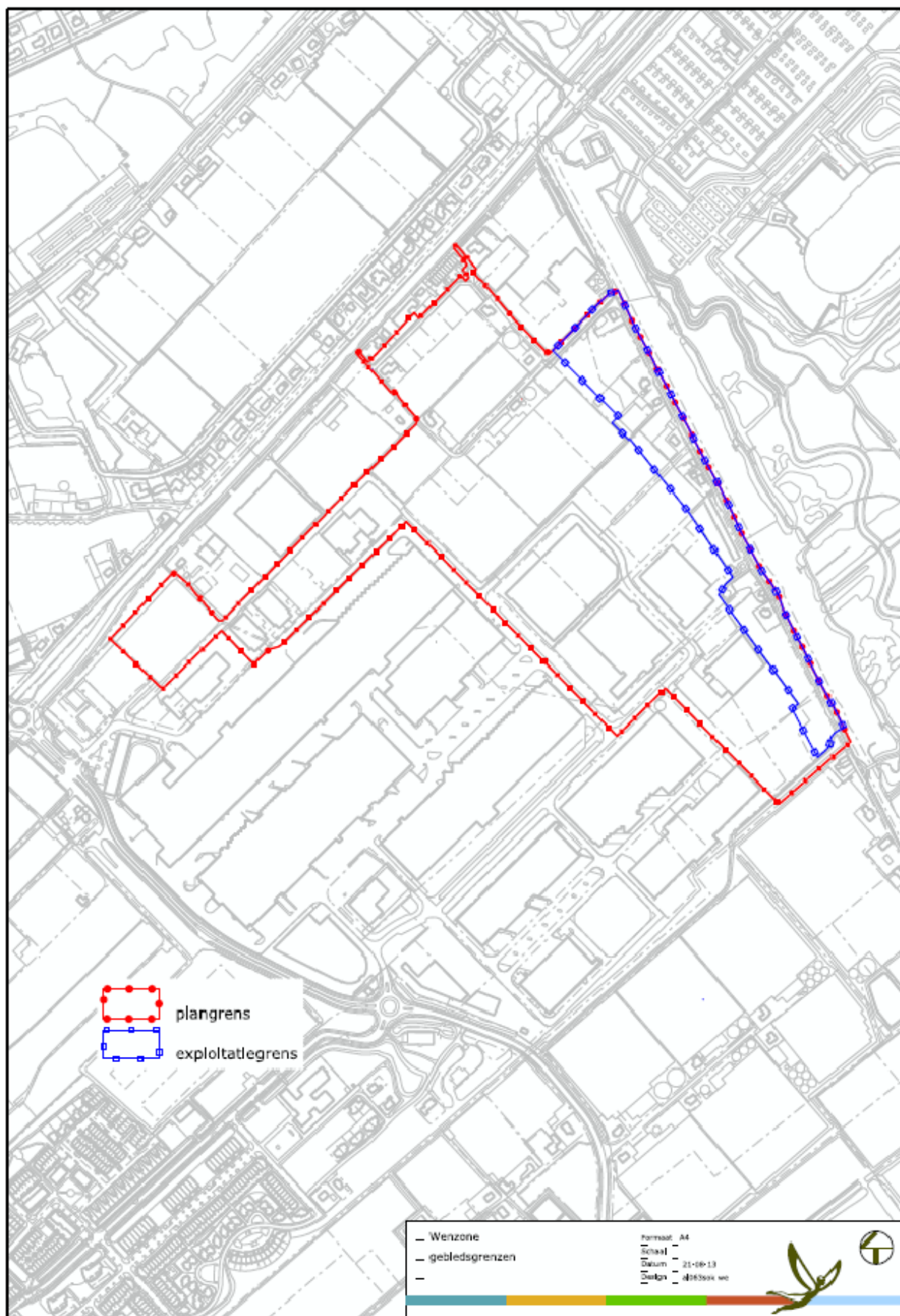
Kaart deelgebied 4: begrenzing deelgebied en de fases.



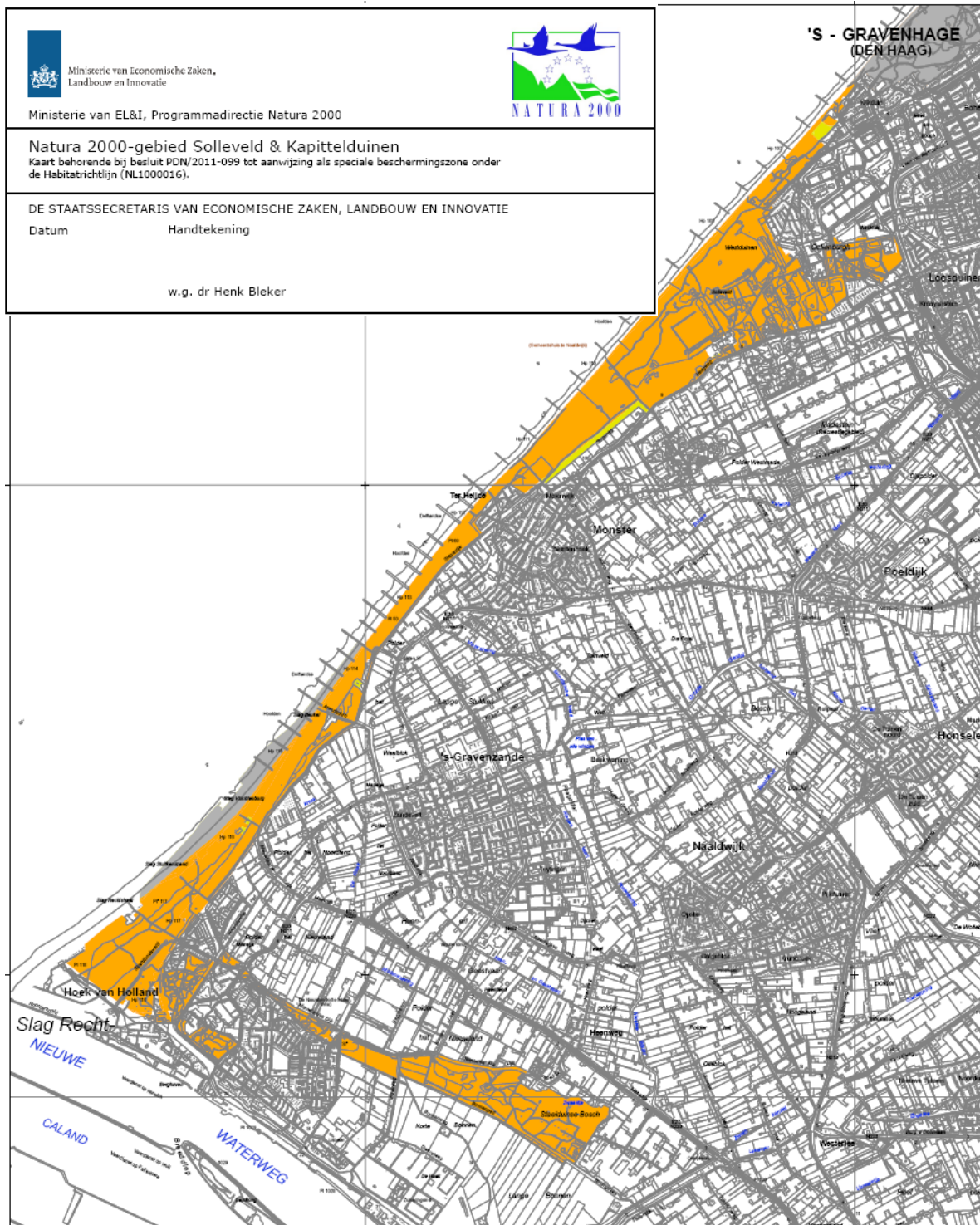
Kaart deelgebied 5: begrenzing deelgebied en de fases.



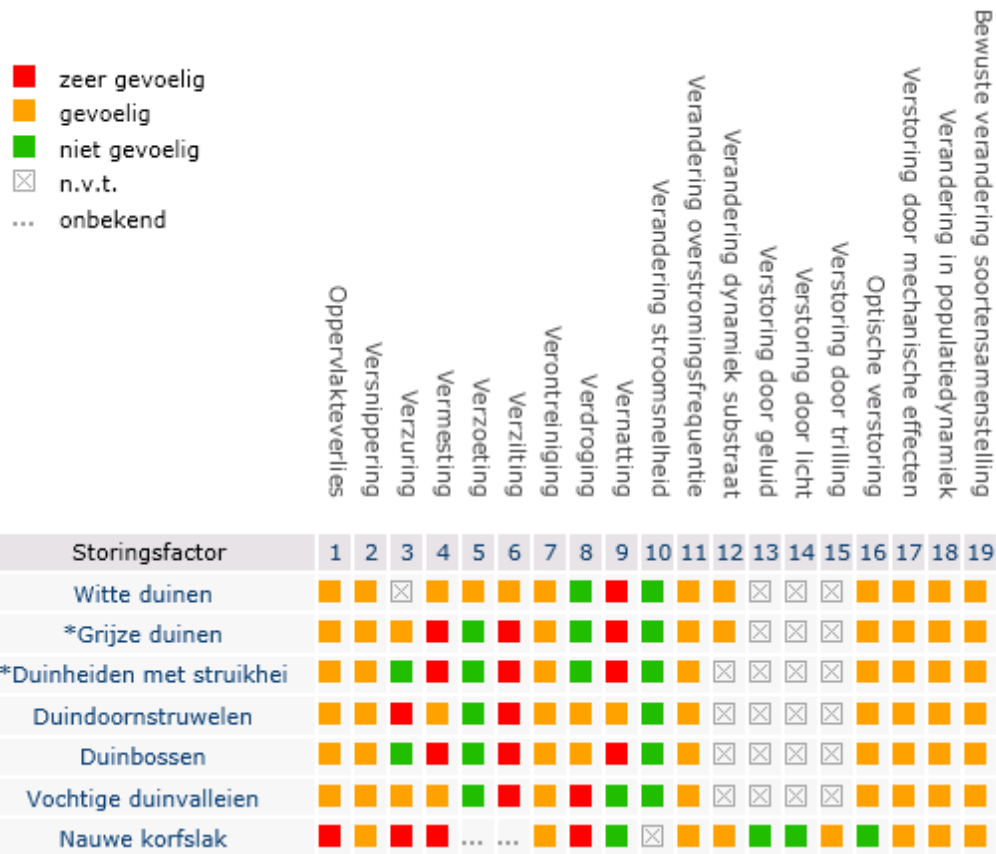
Kaart deelgebied 6: begrenzing deelgebied en de fases.



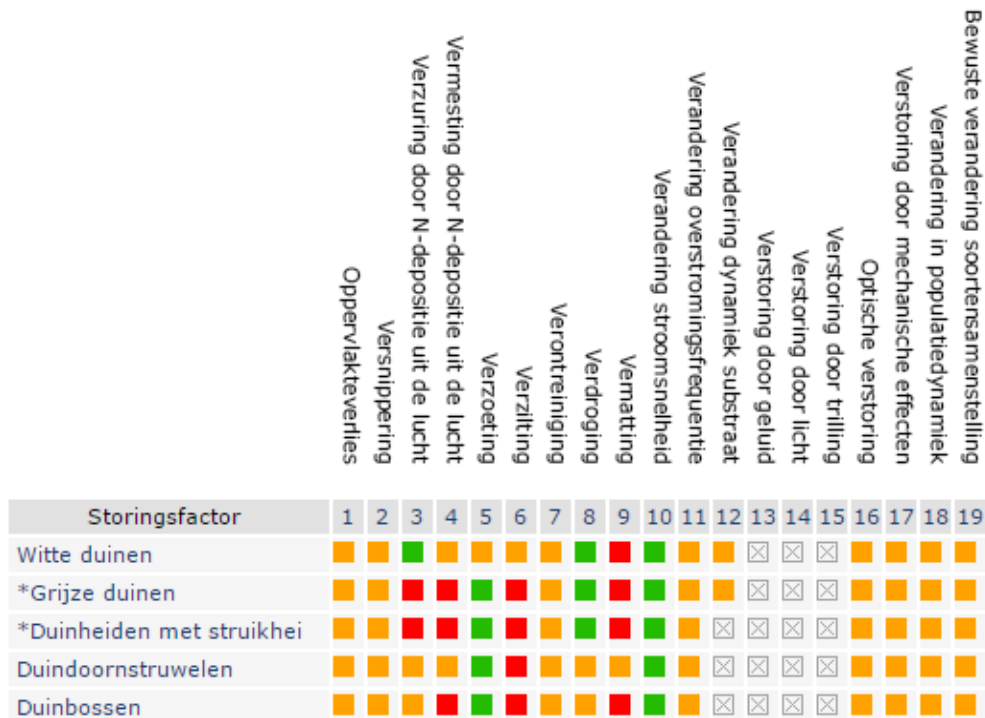
BIJLAGE 4 NATURA 2000-GBIED SOLLEVELD & KAPITTELDUINEN



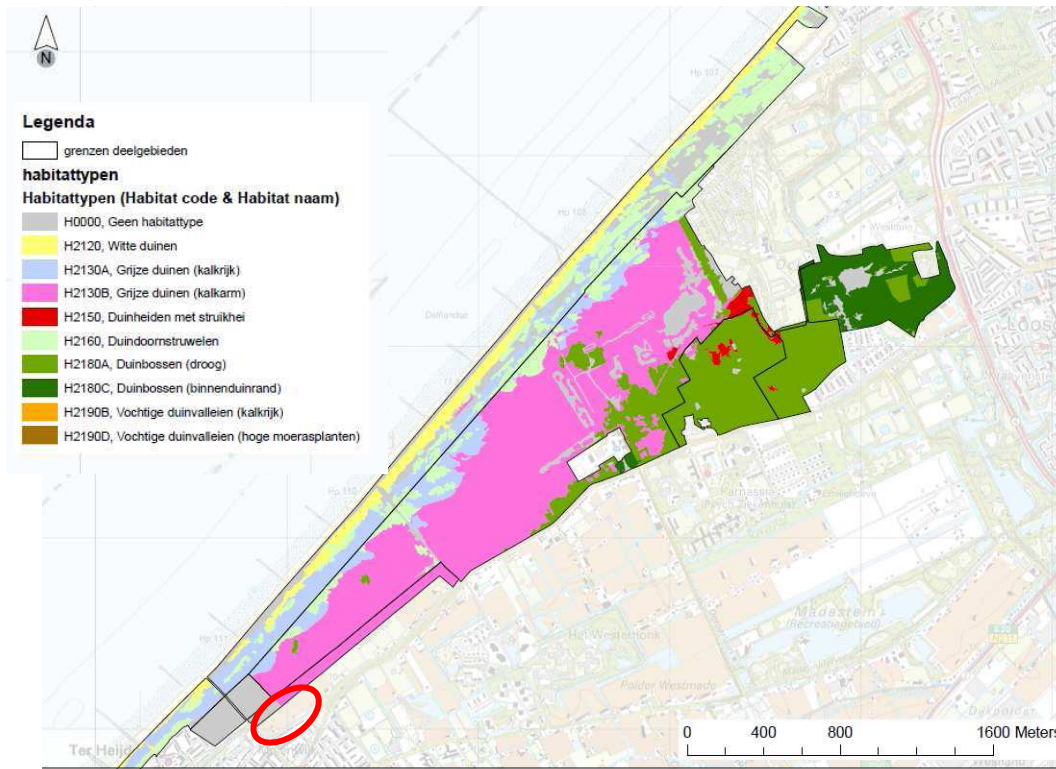
Ligging en begrenzing Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen.



Gevoeligheid Habitattypen Solleveld & Kapittelduinen⁽¹⁹⁾

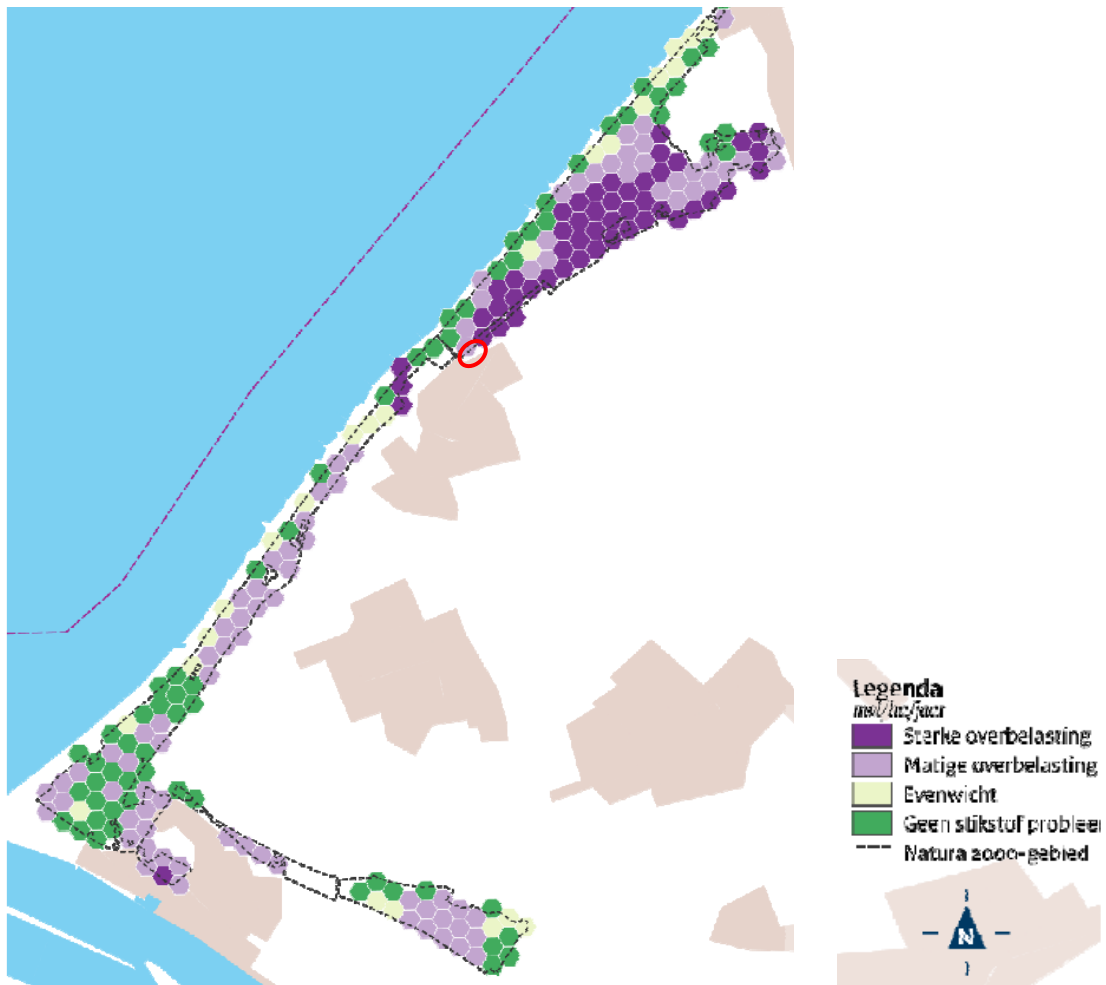


Gevoeligheid Habitattypen Westduinpark & Wapendal⁽¹⁹⁾

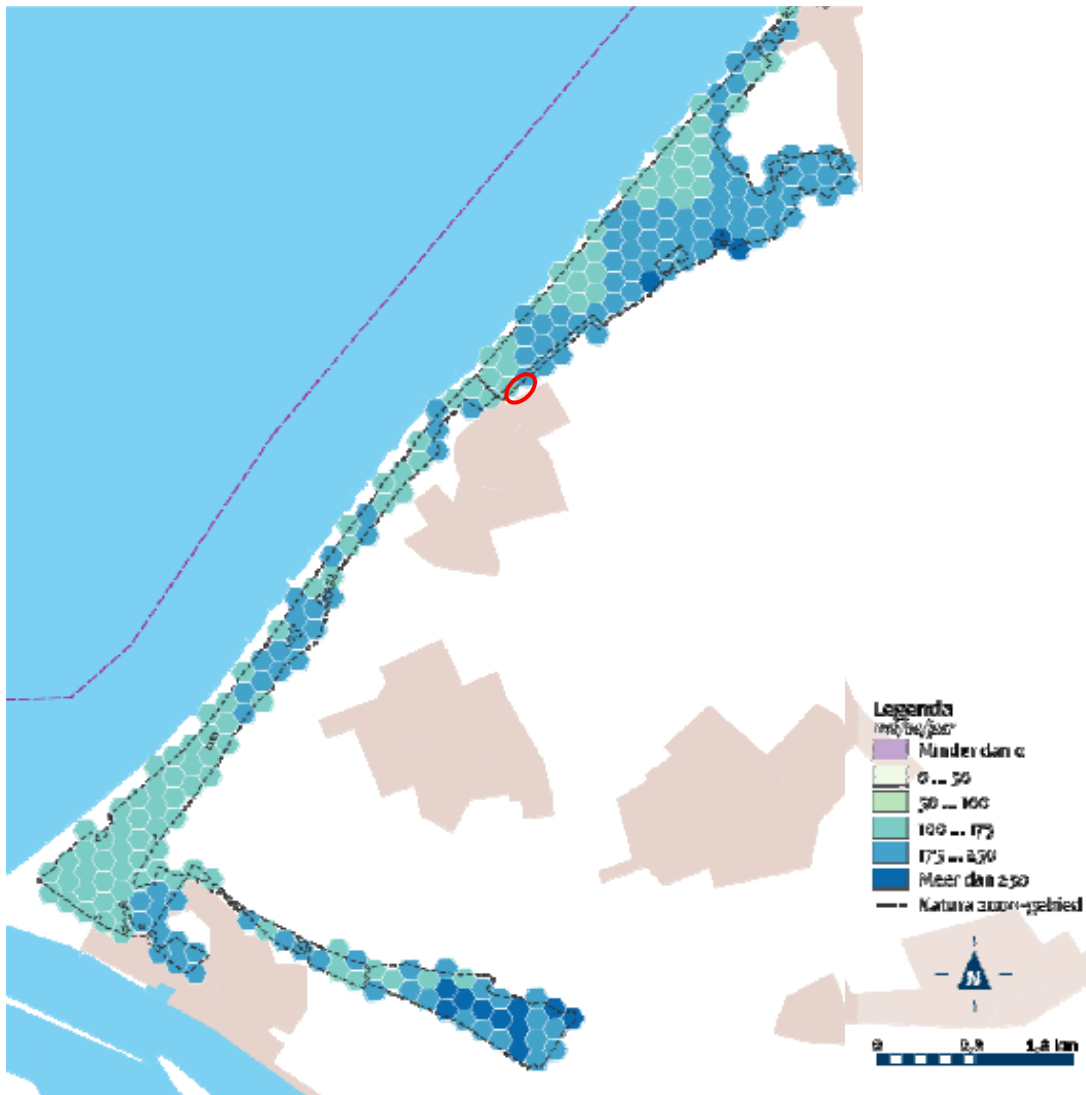


Ligging Habitattypen Solleveld & Kapittelduinen⁽¹⁹⁾

○ = ligging projectgebied indicatief



Kaart overbelasting stikstofdepositie Solleveld & Kapittelduinen ¹⁹



Depositiedaling naar 2030 Solleveld en Kapittelduinen

- lichtblauw : 100-175 mol/ha/jaar,
- blauw : 175-250 mol/ha/jaar,
- donkerblauw : > 250 mol/ha/jaar.

○ = ligging projectgebied indicatief